

Farel op koers

Schoolplan 2021-2024

Inhoudsopgave

Inhoud

Hoofdstuk 1 Voorwoord en inleiding	4
Voorwoord	4
Paragraaf 1 Inleiding.....	4
Paragraaf 2 Hoe is het plan tot stand gekomen? Hoe is er draagvlak gecreëerd?	5
Paragraaf 3 Wat is het doel van het plan?	6
Paragraaf 4 Kaders en context	6
Paragraaf 5 Leeswijzer en managementsamenvatting	7
Hoofdstuk 2 Kaders	8
Paragraaf 6 Plaatsbepaling en identiteit	8
Paragraaf 7 Belofte en kernwaarden	8
Paragraaf 8 Visie	10
Hoofdstuk 3 Contextanalyse	12
Paragraaf 9 Context: belangrijkste interne en externe contextfactoren	12
Paragraaf 10 Evaluatie vorige beleidsperiode.....	13
Paragraaf 11 Leerlingenpopulatie (kenmerken, ontwikkeling en prognose).....	14
Paragraaf 12 Analyse overige relevante in- en externe factoren.....	16
Hoofdstuk 4 Strategische thema's en ambities.....	18
Paragraaf 13 Strategisch beleid.....	18
Paragraaf 14 Koers op basis van de strategische thema's, de belofte en de kernwaarden	19
Paragraaf 15 Uitwerking in schooljaarplan, afdelingsplannen, teamplannen en vakwerkplannen..	22
Hoofdstuk 5 Onderwijskundig beleid	24
Paragraaf 16 Pedagogisch didactische visie	24
Paragraaf 17 Onderwijsaanbod (OP 1): profilering, vakken, profielen, taalbeleid, rekenbeleid	24
Paragraaf 18 Didactisch handelen.....	25
Paragraaf 19 Pedagogisch klimaat en veiligheidsbeleid (SK 1 en2)	26
Paragraaf 20 Volgen en begeleiden van ontwikkeling (OP2): mentoraat, leerlingenvolgsysteem, ondersteuningsprofiel, verzuimbeleid en leerplicht, vroegtijdig schoolverlaten, LOB.....	27
Paragraaf 21 Onderwijstijd.....	28
Paragraaf 22 Praktijkvorming, burgerschapsvorming, integratie, (maatschappelijke) stages, internationalisering, relatie met bedrijfsleven (OR2)	29
Paragraaf 23 Toelatingsbeleid en toetsbeleid, bevorderingsbeleid en verwijderingsbeleid.....	30
Paragraaf 24 Onderwijsresultaten (OR 1)	31
Hoofdstuk 6 Kwaliteitsbeleid	33

Paragraaf 25 Visie op kwaliteitszorg, denken en -cultuur, PDCA-cyclus.....	33
Paragraaf 26 Uitgewerkte ambities en speerpunten	33
Paragraaf 27 Hoe worden data bijgehouden?	34
Paragraaf 28 Hoe worden data besproken?	34
Paragraaf 29 Rapportages naar ouders.....	34
Paragraaf 30 Leerling- en ouderparticipatie	34
Paragraaf 31 Horizontale en verticale verantwoording	35
Paragraaf 32 Omgaan met klachten (bezwaar en beroep)	35
Paragraaf 33 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	36
Hoofdstuk 7 Personeelsbeleid.....	37
Paragraaf 34 De schoolorganisatie als uitwerking van de onderwijsvisie en de gestelde doelen. En hoe kunnen de leerlingen invloed hebben op het personeelsbeleid?.....	37
Paragraaf 35 Welke personele maatregelen worden genomen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid?.....	38
Paragraaf 36 Vormgeving pedagogisch didactisch handelen.....	38
Paragraaf 37 Hoe wordt voldaan aan de bevoegdheidseisen van het personeel en op welke wijze onderhouden teamleden hun bekwaamheden?	39
Paragraaf 38 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.....	39
Paragraaf 39 Medezeggenschap	40
Hoofdstuk 8 Bedrijfsvoering.....	41
Paragraaf 40 Financieel beleid en bedrijfsvoering	41
Paragraaf 41 Financiën	41
Paragraaf 42 Geldelijke bijdragen waaronder de ouderbijdrage.....	42
Paragraaf 43 Sponsorbeleid	43
Paragraaf 44 ICT en leermiddelen	43
Paragraaf 45 AVG en privacy	43
Paragraaf 46 Duurzaamheid.....	44
Paragraaf 47 Huisvesting.....	44
Paragraaf 48 PR en werving	45
Paragraaf 49 Communicatie met interne stakeholders	45
Paragraaf 50 Communicatie met externe belanghebbenden.....	45
Hoofdstuk 9 Actieplan	47
Paragraaf 51 Wat gaan we nu doen?	47

Hoofdstuk 1 Voorwoord en inleiding

Voorwoord

Onze school is genoemd naar een eigenzinnige 16^e-eeuwse theoloog die zijn leven lang het debat zocht en daarbij de confrontatie niet schuwde, een man met lef om het in de taal van onze tijd te zeggen. Farel was ook een man die de samenwerking zocht en daarbij grenzen over stak: ook van mensen met soms radicaal andere visies wilde hij leren. Een paar historische feiten:

Guillaume Farel werd in 1489 geboren in het Franse Gap. Al jong kwam hij in aanraking met hervormingsgezinde theologen aan de Sorbonne waar hij theologie en filosofie studeerde. Zelf trachtte hij ook bij te dragen aan de hervorming van de katholieke kerk en werkte in dat verband onder meer samen met humanistische denkers. Zijn eigenzinnige moderne geschriften leidden er toe dat hij rond 1530 moest vluchten naar Zwitserland waar hij Zwingli en later Calvijn leerde kennen. Farel bracht de stad Neuchâtel ertoe zich tot de reformatie te bekennen waarna hij zich in Genève vestigde als predikant. Hij werkte er intensief samen met Calvijn. In 1565 stierf Guillaume Farel in het Zwitserse Neuchâtel.

Het is verleidelijk om bij een school die vernoemd is naar een historische figuur deze persoon ten voorbeeld te stellen en als voortdurende inspiratiebron te gebruiken. In het geval van onze school is dat niet zo eenvoudig. Natuurlijk kun je het leven van zo'n man uit het verre verleden zo beschrijven dat het uitsluitend positief is. Maar door zo te historiseren zouden we maar al te snel de geschiedenis en Guillaume Farel geweld aan doen: hij was geen heilig boontje. Simpelweg zeggen dat de gestalte van deze oorspronkelijke man met lef ons ook vandaag nog kan inspireren, gaat wel voorbij aan enige zwarte bladzijden uit zijn geschiedenis. Denk bijvoorbeeld aan de wijze waarop Farel hoogstpersoonlijk een eigenzinnige denker als Servetus naar de brandstapel begeleidde.

Misschien biedt een ander historisch perspectief uit de voorgeschiedenis van onze school meer soelaas als we inspiratie zoeken. In het najaar van 1920 werd letterlijk het fundament van onze school gelegd. Jaren van discussies en tegenslagen (vanaf 1908) waren daaraan voorafgegaan. Toen de funderingen van het schoolgebouw er eenmaal lagen, moest noodgedwongen weer een pauze in acht genomen worden. Maar vertragen is soms beter dan te hard van stapel lopen. In september 1921 kon eindelijk de school starten. Dat is dezelfde school die 100 jaar later nog steeds jonge mensen voorbereidt op een toekomst en uitdaagt om grenzen te verkennen en te verleggen.

Dit schoolplan wil de opmaat zijn naar een periode van onderzoek en vernieuwing van onze school in het bewustzijn dat alleen het allerbeste goed genoeg is voor onze leerlingen. Dat is een proces van hard lopen, nog harder lopen en af en toe bewust de vertraging zoeken.

Paragraaf 1 Inleiding

Het Farelcollege bevindt zich in meerderlei opzicht in een overgangsfase. Tot voor kort werd expliciet gewerkt aan een driedeling van de school: vmbo – mavo – lyceum. In 2020 is echter bewust gekozen om dit drie-scholenbeleid te verlaten en samen één sterke school te vormen, met drie afdelingen dat wel. Dat betekent één begroting, één personeelsbeleid, één schoolprofiel. Het vraagt tijd en energie om die overgang te maken.

Ook met betrekking tot de profilering van de school is er sprake van een overgang. De afgelopen jaren heeft de school aan uitstraling ingeboet. Van een verfrissende, innovatieve school is het een wat grijze school geworden. De schoolleiding en het team kiezen er bewust voor om verloren terrein te herwinnen. In dit schoolplan is de neerslag van de gekozen koers te vinden.

Het is ook nodig om met een fris profiel de wereld tegemoet te treden. De afgelopen vijf jaren lieten een daling van het aantal leerlingen zien van rond de 20 procent. Dat is fors en brengt de school op termijn ook financieel in de problemen. En ondertussen zit de concurrentie niet stil. In het verstedelijkte gebied in en rond Rotterdam staan tal van scholen. Waar het Farelcollege nog steeds zijn belangrijkste voedingsgebied heeft in Ridderkerk is de school toch ook afhankelijk van instroom vanuit Rotterdam. Daar ontstaan nieuwe scholen die hun klassen zullen vullen en dat zal ten koste kunnen gaan van het leerlingenaantal van het Farelcollege. Ook in Ridderkerk verandert het aanbod. De nieuwbouw van het Gemini College zal zeker leerlingen trekken.

Alles bij elkaar betekent dit ook dat rekening gehouden moet worden met een Farelcollege met permanent een lager leerlingenaantal.

Een laatste element van de overgangsfase is nog de vorming van de regio. CVO, het bestuur waaronder het Farelcollege ressorteert, heeft gekozen voor een structuur volgens de windrichtingen. Zo is ook de vorming van CVO Regio Zuid ter hand genomen, de regio waar het Farelcollege onderdeel van uitmaakt. Voor een school die honderd jaar (onze school bestaat in 2021 een eeuw!) zelfstandig is geweest is dat een hele overgang. Dat de vorming van de regio ook beschreven kan worden als een wenkend perspectief en de samenwerking binnen de regio waardevol is voor de toekomst van het Farelcollege doen daar niet aan af. Ook deze ontwikkeling vraagt dus tijd en energie.

Alle reden dus voor bezinning: waar staat het Farelcollege en waar wil het over 4 jaar staan? Dit schoolplan geeft antwoord op die vragen.

Paragraaf 2 Hoe is het plan tot stand gekomen? Hoe is er draagvlak gecreëerd?

Aan dit plan is ongeveer 9 maanden gewerkt, in een periode die beheerst werd door de coronapandemie. Met hulp van organisatieadviesbureau Van Beekvelt & Terpstra is een contextanalyse gemaakt, zijn strategische doelen geformuleerd en is een koers geconcretiseerd. Het voortouw is genomen door een werkgroep bestaande uit de voltallige schoolleiding, dat wil zeggen rector, conrectoren en teamleiders. De opbrengsten van die werkgroep zijn steeds teruggekoppeld naar het team. Na de start van de werkgroep in mei 2020 is een online vraag uitgezet onder het gehele personeel. “Wat moet het belangrijkste, onderwijsinhoudelijke speerpunt van het Farelcollege zijn in de komende vier jaren?” Ruim de helft van de medewerkers heeft daarop gereageerd. Een belangrijk element in die reacties was dat de basis op orde moet zijn om willekeurig welk toekomstgericht plan te laten slagen (zie paragraaf 14). Op deze reacties heeft de werkgroep verder gebouwd om in september te komen met strategische doelen/ambities in de vorm van een bloem met vijf bloemblaadjes. In paragraaf 7 wordt hier verder op ingegaan. Op een studiemiddag heeft het team onderzocht hoe deze strategische doelen/ambities gevuld konden worden. Met de lading die zo aan de bloem werd toegekend is de werkgroep weer verder gegaan. Er is een concrete koers gedefinieerd die in de drie afdelingen vorm zal kunnen krijgen, op basis van een eigen invulling per afdeling maar ook resulterend in één gezicht van de school, een heldere profilering. Deze koers wordt in paragraaf 14 verder beschreven. Begin november werd deze koers tegen het licht van het team gehouden op een studieochtend. Hierna heeft verdere uitwerking plaatsgevonden in de werkgroep en is de koers beschreven in dit schoolplan. Dat is als concept voorgelegd aan het gehele team, aan de MR, aan de Algemene Directie van CVO Regio Zuid en aan de Raad van Bestuur van CVO. De reacties zijn verwerkt in de eindversie.

Aan de ouders is een enquête voorgelegd waarin gevraagd werd om te reageren op de ambities die de school had geformuleerd. Met ouders die zich daarvoor hadden aangemeld is een klankbordbijeenkomst gehouden over de gekozen koers. Uit beide bleek grote steun voor ambities en koers. Ouders beklemtonen het belang van heldere keuzes rondom de identiteit van de school.

Al die tijd is vanzelfsprekend ook de MR op de hoogte gehouden van het proces. Naast de reguliere vergaderingen is ook een avond belegd waarin door de schoolleiding en de MR gesproken werd over de urgentie van de situatie en over de uitgezette koers.

Paragraaf 3 Wat is het doel van het plan?

Dit schoolplan geeft een beeld van waar het Farelcollege op dit moment staat en waar het in de komende planperiode aan wil werken. Met de gegeven schets van de toekomst ontstaat een richtsnoer om de gekozen koers vast te houden. Daarmee is dit schoolplan dus het beleidsdocument bij uitstek aan de hand waarvan op gezette tijden zal moeten worden bepaald of de gestelde ambities worden waargemaakt en de gestelde doelen worden behaald.

Met dit schoolplan wordt tevens beoogd duidelijkheid te geven aan de personeelsleden waar onze school op gericht is. Er staan dingen in waar je het mee eens kunt zijn en die je kunnen inspireren. Het tegenovergestelde kan ook het geval zijn. Ook dat is van belang. Het Farelcollege heeft mensen nodig die bewust kiezen voor een school met deze koers.

En tenslotte is dit schoolplan ook bedoeld als verantwoordingsdocument, horizontaal en verticaal, binnen en buiten de organisatie. Mensen hebben er recht op om een beeld te krijgen wat er op het Farelcollege met de overheidssubsidie gebeurt.

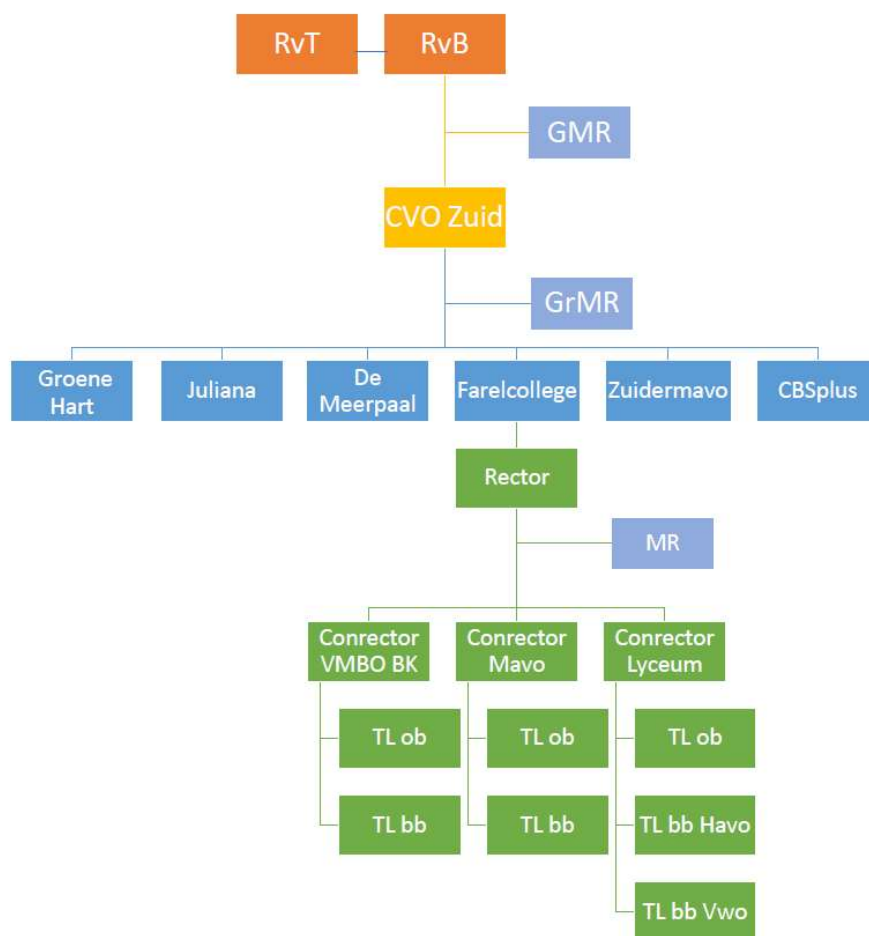
Paragraaf 4 Kaders en context

Het Farelcollege (BRIN-nummer 20 AM) is gevestigd op de Kastanjelaan 50 te Ridderkerk en ressorteert onder het CVO (voluit Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs (te Rotterdam en omgeving)) gevestigd te Henegouwerplein 14, 3021 PM Rotterdam. Onder dit BRIN-nummer valt ook het Máximacollege, een school voor praktijkonderwijs. Dit is een zelfstandige locatie waarmee op bestuurlijk niveau wordt samengewerkt: OZHW (de koepel voor openbaar onderwijs) en CVO besturen deze school gezamenlijk. Het Máximacollege heeft een eigen schoolplan.

Het Farelcollege vormt samen met vijf andere scholen de Regio Zuid van CVO. Overigens zal van deze vijf scholen de Meerpaal overgaan naar een andere CVO Regio, naar verwachting in 2021.

Het Farelcollege wordt aangestuurd door een schoolleiding bestaande uit een rector en drie conrectoren. De conrectoren zijn verantwoordelijk voor het onderwijs binnen hun afdeling, respectievelijk vmbo bk, mavo en havo-vwo. Binnen de afdelingen zijn teams gevormd die aangestuurd worden door een teamleider.

In onderstaand organigram is dit weergegeven. De gremia van de medezeggenschap zijn eveneens in dit schema opgenomen. Dat wordt verder toegelicht in paragraaf 22.

Paragraaf 5 Leeswijzer en managementsamenvatting

Dit schoolplan bestaat uit negen hoofdstukken die tezamen een beeld geven van de huidige stand van zaken op het Farelcollege, van de koers en van de wijze waarop aan die koers zal worden gewerkt. De eerste drie hoofdstukken schetsen de context en de huidige situatie, in het vierde hoofdstuk wordt ingegaan op de koers van de school en in de laatste vier hoofdstukken vindt uitwerking plaats op het gebied van onderwijskundig, personeels-, kwaliteits- en financieel beleid. We sluiten dit schoolplan af met een veranderparagraaf: wat betekenen al die mooie woorden nu, wat gaan we nu doen?

Wie slechts de tijd heeft om kennis te nemen van de essentie van dit schoolplan kan volstaan met het lezen van de paragrafen 7, 14 en 51. Daarin worden de koers van het Farelcollege in de planperiode en de voornaamste daaruit voortvloeiende acties ontvouwd.

Hoofdstuk 2 Kaders

Paragraaf 6 Plaatsbepaling en identiteit

Het Farelcollege is een school met een open christelijke identiteit. Als onderdeel van het CVO wil het een christelijke ontmoetingsschool zijn. Dat betekent dat iedereen welkom is, leerlingen én personeelsleden, ongeacht de levensbeschouwelijke achtergrond, mits men in respect wil omgaan met de christelijke signatuur van de school en de daarbij behorende leefregels.

In de sessies met het team die hebben plaats gevonden in de aanloop naar dit schoolplan is door een aantal personeelsleden gewezen op het belang van de christelijke identiteit van onze school. De waarde van de jaarlijkse paas- en kerstviering wordt algemeen zeer groot geacht. Tegelijk is ook duidelijk dat de schoolpopulatie in de loop van de jaren is veranderd en dat het omgaan met elkaar niet vanzelfsprekend is. Zo is er aan de ene kant een verbod op het dragen van hoofddoekjes vanwege je geloofsovertuiging (hoofddekels zijn in het algemeen verboden) terwijl aan de andere kant ook een deel van het team vindt dat dit verbod zou moeten worden opgeheven. Er is immers sprake van een ontmoetingsschool! Anderen vrezen dat door het verruimen van een dergelijke regel juist de deur open zou worden gezet naar een (verdere) verwatering van de signatuur van de school.

Alles bij elkaar is er alle reden om over het thema identiteit als schoolteam eens goed door te spreken. In de afgelopen planperiode zijn daar pogingen toe geweest, maar die waren onvoldoende systematisch en gestructureerd. In de komende planperiode zal de schoolleiding een of meerdere bijeenkomsten beleggen, al dan niet met externe hulp, om het thema van de identiteit te bespreken en daarin een gezamenlijke lijn als school te formuleren. Dat is van belang. De school heeft een krachtige profilering nodig zoals ook op andere plaatsen in dit schoolplan aan de orde komt. Daarbij moet ook klare wijn worden geschonken als het om de identiteit in brede zin gaat.

Een element van de koers van de school zoals die in dit schoolplan wordt besproken (zie paragraaf 14), is de waardenrijke school. Er is lef nodig om als gezamenlijke schoolgemeenschap nieuwe inhoud te geven aan oude woorden.

Paragraaf 7 Belofte en kernwaarden

Het Farelcollege heeft een belofte geformuleerd aan de leerlingen. Deze luidt:

Leren voor het leven

Wij beloven je een veilige en interessante leeromgeving waarin je tot ontwikkeling komt. Je bent zelf de baas over jouw leeractiviteiten. We hebben er vertrouwen in dat het dan goed komt, zeker als we dat samen met jou doen. We helpen je mee, je doet het niet alleen. We maken gebruik van de echte wereld om ons heen. Daarbij hebben wij het lef om elke keer weer nieuwe manieren te bedenken om jou te helpen leren. Je leert uiteindelijk voor het leven. We kijken niet alleen naar wat er in de wereld gebeurt maar ook naar wat mensen daar van vinden en naar jouw rol daarin. Zo groei je: je ontwikkelt je vaardigheden en talenten. We beloven je om samen met jou de grenzen op te zoeken en bieden je daarin veiligheid. Daarbij verwachten we dat je je verantwoordelijk toont voor de keuzes die je maakt. Je mag fouten maken. Morgen is er een nieuwe kans!

Op het einde van onze reis reiken we je een waardevol diploma uit. We zijn er van overtuigd dat je daarmee jouw bijdrage kunt leveren aan jouw toekomst en aan die van de wereld.

In deze belofte zijn onze kernwaarden vervat. Centraal daarin staat leren voor het leven, dat is het hart van de bloem die we aan onze leerlingen aanreiken. Wat we daar mee bedoelen hebben we uitgewerkt in de belofte. In die belofte wordt verwezen naar de vijf bloemblaadjes:

1. Competenties
2. Regie/eigenaarschap
3. Contextrijk
4. Waardenrijk leren
5. Lef

Wat we met die bloemblaadjes bedoelen, wordt hieronder uitgewerkt.

Competenties

Wij willen de leerlingen een omgeving bieden waarin ze middels kennis, inzicht, vaardigheden en houding een competentieprofiel kunnen ontwikkelen dat van waarde is voor de toekomst.

Doelstellingen:

1. Er wordt een doorlopende leerlijn ontwikkeld op het gebied van competenties.
2. Iedere leerling kan, op het eigen niveau, zijn/haar ontwikkeling benoemen bij de groeigespellen.
3. Leerlingen worden elke keer opnieuw middels de juiste opdrachten en vragen uitgedaagd om te reflecteren.
4. Met elkaar ontwikkelen we een taal, waarin het benoemen van deze competenties elke keer centraal staat.
5. Als school formuleren we een aantal belangrijke basiscompetenties. Die krijgen in het onderwijs van de verschillende leerjaren en afdelingen gestalte.

Regie/eigenaarschap

Vanuit de schoolbrede visie op ontwikkelen maken leerlingen en medewerkers bewuste keuzes. Elke leerling en elke medewerker neemt verantwoordelijkheid voor de gemaakte keuzes en daarmee voor het eigen leerproces. Het eigenaarschap voor de eigen ontwikkeling ligt bij de leerling/medewerker, de school faciliteert keuzes.

Doelstellingen:

1. Iedere docent begeleidt de leerling bij het maken van keuzes, passend bij de ontwikkeling van de leerling.
2. Iedere afdeling biedt keuzemogelijkheden voor leerlingen zowel op het gebied van onderwijsaanbod als op manier van begeleiden.
3. We begeleiden leerlingen bij het maken van keuzes voor de toekomst (profielkeuze en vervolgonderwijs) waarbij gebruik gemaakt wordt van een gedegen LOB-programma op maat.
4. Iedere medewerker ervaart ruimte om regie te kunnen nemen bij het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden en wordt gestimuleerd deze ruimte te gebruiken

Contextrijk

Onze leerlingen leren niet alleen vanuit de boeken maar ook door te zien en te doen, ze leren door te ervaren. Wij betrekken de maatschappij in het leren, zo krijgt het leren betekenis.

Doelstellingen:

1. In een doorlopende leerlijn bieden wij leerlingen binnen en buiten de school activiteiten aan die aansluiten bij onze onderwijsdoelstellingen.
2. We streven naar het structureel werken met vakoverstijgende projecten waar vanuit concrete relevante vraagstukken samengewerkt wordt, jaarlaag en niveau-overstijgend.
3. Het Farelcollege heeft vanuit iedere afdeling structurele contacten met gemeente, bedrijven, instellingen, verenigingen et cetera die het leren in een contextrijke omgeving versterken.

Waardenrijk

Wij vormen samen een gemeenschap waarin kinderen en docenten met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. In deze ontmoetingen respecteren we elkaar en zorgen we met elkaar voor een veilige omgeving waarin iedereen mag zijn wie hij is. Dit doen wij vanuit onze christelijke identiteit. Binnen de school is er ruimte om fouten te maken en is er de mogelijkheid om elke dag weer opnieuw te beginnen.

Doelstellingen:

1. Leerlingen ontmoeten elkaar, leren elkaar kennen en leren zich in te leven in de ander.
2. Leerlingen leren om in een gemeenschap te functioneren.
3. Leerlingen vinden het belangrijk om een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij.
4. Leerlingen mogen fouten maken. Ze krijgen bij ons altijd een nieuwe kans. Wij kijken naar elkaar om op school en vinden het belangrijk een ander te helpen.
5. We stralen uit dat we in de leerlingen geloven en dat we elke leerling tot zijn recht laten komen.

Lef

We gaan tot het uiterste om kinderen te ondersteunen in hun onderwijsleerproces en verkennen daarbij steeds nieuwe mogelijkheden om up-to-date te blijven. We verwachten dat je als docent ook jezelf continu blijft uitdagen en nieuwe mogelijkheden onderzoekt en benut en dat je naast de gangbare methode ook andere wegen uitprobeert. We verwachten dat je als leidinggevende het zoeken van nieuwe wegen stimuleert, docenten daarbij actief faciliteert en hen de ruimte biedt om zich voortdurend te blijven ontwikkelen. In dat proces is de docent zelf eigenaar van zijn eigen leerproces en neemt daar verantwoordelijkheid voor.

Doelstellingen:

1. Leerlingen krijgen onderwijs dat up-to-date is en vernieuwend.
2. Docenten hebben de ruimte om aan dat onderwijs op eigenzinnige wijze gestalte te geven.
3. Leidinggevendens spreken alle medewerkers van onze school aan om tot het uiterste te gaan voor goed en eigentijds onderwijs.

Paragraaf 8 Visie

Kinderen groeien op in een wereld in beweging. Ze groeien ook op in een wereld waarin van alles reeds is uitgedacht, aangenomen, vastgelegd, ontwikkeld, in een wereld vol meningen, opvattingen en overtuigingen. En ze groeien op in een wereld die nog niet af is, verre van dat zelfs. Elke dag opnieuw vragen incidenten, problemen en conflicten om aandacht en aanpak.

Het Farelcollege vindt dat kinderen in deze wereld in beweging die in zekere zin klaar is maar tegelijkertijd nooit af moeten worden ingeleid op een eerlijke en open manier. Met respect voor de onbevangenheid van het kind, maar ook met respect voor de wereldwijsheid van het kind. Je maakt immers vanaf je geboorte deel uit van de wereld en van de samenleving, met het enkele feit van die geboorte verleg je je eerste steentje in de rivier van de geschiedenis.

Het Farelcollege wil dus bijdragen aan de vorming van mondige burgers die met een (zelf)kritische houding keuzes maken, die in die "klare" wereld elementen zoeken en vinden die ze tot hun baggage willen maken, waarmee ze hun leven zin kunnen geven en van betekenis kunnen zijn voor anderen. Dat betekent soms in veiligheid ruimte bieden voor verkenning, dat betekent soms ook loslaten in het bewustzijn dat het kind al volop participeert in een wereld in beweging.

In dit verband wil het Farelcollege een waardenrijke school zijn. Van oudsher geïnspireerd door het gedachtengoed van het christendom staan we open voor een gesprek met anderen. Dat gesprek voeren we met respect, zo geven we gestalte aan een christelijke ontmoetingsschool waarin niemand

wordt afgewezen om geloof, politieke opvatting, etniciteit of seksuele geaardheid. We denken dat we op die manier bijdragen aan een wereld waarin verbinding wint van verschil.

Hoofdstuk 3 Contextanalyse

Paragraaf 9 Context: belangrijkste interne en externe contextfactoren

In deze paragraaf bespreken we de belangrijkste factoren die momenteel de context bepalen en dat ook in de komende planperiode zullen blijven doen.

1. Structuurwijziging: ontwikkeling naar één school

In de afgelopen planperiode is gewerkt aan de vorming van drie scholen: vmbo, mavo en lyceum. Aan het eind van de vorige planperiode is daar op terug gekomen en is juist koers gezet naar één school waarin gezamenlijk beleid wordt gemaakt. Deze nieuwe (oude?) koers is vol overtuiging ingezet, maar uiteraard vraagt het bijsturen veel energie. Het is te simpel om te denken dat met een structuurnotitie waarin een en ander is vastgelegd alles is bijgesteld. Waar de drie afdelingen tot voor kort als drie zelfstandige scholen trachtten te functioneren, moeten zij nu gezamenlijkheid zoeken. Tegelijkertijd levert deze ontwikkeling energie op en naar mate de tijd vordert zal dat nog sterker zijn. Immers de afdelingen zijn op zichzelf te klein om zelfstandig te zijn, ze ontleen elk hun meerwaarde en hun kracht aan het behoren tot een groter geheel, het Farelcollege. Het leren van elkaar en met elkaar zal waardevol zijn. In de komende planperiode zal daar expliciet aandacht voor moeten zijn: hoe vormen we samen één school? Hoe geven we nieuwe (onderwijskundige) ontwikkelingen zo gestalte dat die deze eenheid ondersteunen? Daarbij mag ook aandacht zijn voor onderscheid en verschil. Natuurlijk is een vmbo basis-brugklas iets anders dan een atheneum examenklas. Dat gezegd zal het zoeken van eenheid in verscheidenheid in de komende planperiode een blijvend thema zijn.

2. Ontwikkeling CVO Regio Zuid

Tegelijk met de vorige ontwikkeling vond en vindt ook de vorming van CVO Regio Zuid plaats, in de Inleiding werd daar al even op gezinspeeld. In 2020 heeft de vorming van de scholengroep, want daar gaat het om, gestalte gekregen. Dat zal in de komende planperiode verder worden uitgewerkt: een half dozijn scholen, waarvan het Farelcollege er één is, onder een gezamenlijke algemene directie, strevend naar gezamenlijk beleid op de diverse terreinen. En tevens zes scholen (Groene Hart College, CBS Plus, Zuider Mavo, Juliana Mavo, De Meerpaal en het Farelcollege) die elk hun eigen positionering en profilering hebben. Er ligt dus een grote uitdaging om in de samenwerking sterk te worden, samen op te trekken en te profiteren van de initiatieven van de groep en tegelijkertijd ook gestalte te geven aan de eigen keuzes als individuele school, onderdeel uitmakend van een groep. Voor het Farelcollege is dit extra spannend. Opgericht in 1921 is het nu voor het eerst dat de school onderdeel uitmaakt van een groep. Hoe dat vorm moet krijgen en hoe dat voordeel zal opleveren voor onze school zal in de komende planperiode, waarin een algemene directie zal worden aangesteld die de CVO Regio Zuid verder zal uitwerken een blijvend gespreksthema zijn.

In het laatste kwartaal van de voorgaande planperiode is de nieuwe scholengroep van start gegaan onder leiding van een waarnemende directie. Er zijn uitgangspunten en kernwaarden geformuleerd. Uiteraard zal dat in de komende planperiode verder uitgewerkt moeten worden. Voor zover dat mogelijk en relevant was is in dit schoolplan rekening gehouden met de in CVO Regio Zuid gestarte ontwikkeling.

3. Leerlingenaantal en concurrentie

Het teruglopend leerlingenaantal (zie paragraaf 11) noopt het Farelcollege om zich te bezinnen: waar komt dat door en wat moet er tegen gedaan worden? Dat geldt eens te meer daar het geen voorbijgaande trend is. De concurrentie in onze regio is krachtig en de scholen om ons heen staan niet stil. Het Gemini College krijgt nieuwbouw in 2022 op een steenworp afstand van onze school, op

Rotterdam Zuid ontstaan rond 2024 eveneens nieuwe scholen in een gebied waar momenteel veel van onze leerlingen vandaan komen.

Dat betekent dat de komende planperiode in het teken zal moeten staan van de doordenking en uitwerking van onze eigen koers (zie onder andere paragraaf 14). Dat zal eveneens een blijvend gespreksthema zijn, niet alleen in de directiekamer maar vooral ook in het gezamenlijk overleg van alle personeelsleden en in de teams.

4. Professionele cultuur

De hiervoor genoemde blijvende thema's in de komende planperiode stellen hoge eisen aan de school. Dat geldt ook voor de samenwerkingscultuur. Momenteel kan die getypeerd worden als een familiecultuur: er is warmte, er is grote betrokkenheid, maar elkaar aanspreken is lastig en gaan we liever uit de weg. Ondanks de grote betrokkenheid van medewerkers is het Farelcollege momenteel een school met weinig cement: de onderlinge verbinding en samenhang ontbreken vaak, in plaats van samenwerking is er dan het gevaar van eilandvorming. Tegen de achtergrond van het toewerken naar drie aparte scholen in het recente verleden is dat te begrijpen, maar voor de toekomst van onze school is het niet goed. We zullen krachtig moeten investeren in eendracht, de schoolleiding voorop, de rest van de school daarachteraan. Daarbij zal de blik naar buiten gericht moeten zijn: hoe ontwikkelt zich onze omgeving, hoe moeten wij daarop reageren? Aanzetten daartoe zijn er reeds, maar in de afgelopen periode heeft de school kenmerken ontwikkeld van een naar binnen gekeerde gemeenschap waarin voorname thema's uit de weg worden gegaan en besluitvorming uitblijft. Dat kan niet zo blijven. Op het punt van verdere professionalisering is nog veel te doen in de komende planperiode, voor alle geledingen voor alle duidelijkheid, voor de leidinggevenden, voor het onderwijzend personeel en voor het OOP. Een professional is iemand die zijn werk morgen beter wil doen dan vandaag. Wie dat meent, is dagelijks bezig met zelfreflectie en vraagt om feedback van anderen. In een professionele organisatie is structurele evaluatie aan de orde en vertellen we elkaar wat goed gaat en wat beter kan. Wil het Farelcollege succesvol zijn in de komende jaren en verloren marktaandeel herwinnen, dan zal intern een klimaat moeten bestaan waarin zaken in openheid worden besproken met de volle bereidheid om te leren van anderen. Dat vooronderstelt een professionele houding van ons allen. We vragen van onze leerlingen eigenaarschap en zelfreflectie. Dat zal een ieder van ons ook moeten tonen. Het is niet zo dat we op dit punt op nul staan, maar er is zeker nog vooruitgang te boeken. Dat is noodzakelijk om de in dit schoolplan besproken koers te realiseren.

Paragraaf 10 Evaluatie vorige beleidsperiode

Het aflopende schoolplan gold voor de periode 2017-2020. Uit een evaluatie binnen de schoolleiding komt naar voren dat op de volgende punten vooruitgang is bereikt:

- Er is een prettig leer- en werkklimaat voor docenten (en leerlingen) waar ruimte is voor eigenheid en professionaliteit door coachend leiderschap.
- Er is goede begeleiding voor alle nieuwe docenten, een programma van drie jaar waar met en van elkaar geleerd wordt.
- De secties zijn meer verantwoordelijk gemaakt en werken aan de hand van een gecoördineerd vakwerkplan wat ruimte geeft voor analyse en sturing. Er is een nieuw toetsbeleidsplan.
- Er is een begin gemaakt met het afleggen van lesbezoeken bij elkaar.
- Er zijn enkele voorbeelden waarbij docenten vakoverstijgend samenwerken.
- Er is een begin gemaakt met differentiëren. Er zijn trainingen gegeven en het is onderdeel van het gesprek met docenten.

- De waarde van het leren in de wereld buiten de school (maatschappij de school binnen halen) is sterk toegenomen.
- Leerlingen leren van elkaar: leerlingmentoraat, bijlessen door leerlingen, tutorial centre in TTO. We zorgen ervoor dat leerlingen van verschillende niveaus elkaar ontmoeten bijvoorbeeld tijdens vieringen, werkweken, talentprogramma's mavo en lyceum en projectweken in het lyceum.
- Er is een goed begeleidingsprogramma van leerlingen dat continue in ontwikkeling is. De mentor heeft een steeds meer coachende rol. Leerlingen voelen zich gekend en gezien. We hebben goed zicht op leerlingen en hun functioneren.
- De teamstructuur is verstevigd. Ieder team heeft een eigen teamplan waarin concrete doelen geformuleerd zijn en waarvan het team verantwoordelijk is voor de resultaten.
- Onze school is onderdeel van de gemeente Ridderkerk, staat midden in deze maatschappij en zoekt voortdurend naar samenwerking binnen deze gemeente (bijvoorbeeld voetbal, stages, veiligheid, goede doelen/initiatieven).

Op de volgende punten blijkt uit de evaluatie dat geen of te weinig voortgang is geboekt:

- Cultuur: we durven elkaar binnen de school veel te weinig aan te spreken.
- Eén gezamenlijk doel en één gezamenlijke onderwijsvisie. We hebben meerdere jaren gewerkt vanuit drie scholen waarbij de gezamenlijkheid er op een hoger abstractieniveau en vrij informeel wel was. Maar dat was niet vastgelegd of uitgesproken en er waren ook geen sessies om dezelfde taal te gaan spreken.
- Een brede samenwerking over de secties heen. De bètavakken nemen daar nu voorzichtig wat initiatieven in maar van een diepere intensieve samenwerking op het niveau van leerstofinhoud is nog geen sprake.
- Er wordt nog weinig gebruikgemaakt van digitale middelen (onderwijs) en studievoordigheden en 21st century skills hebben geen vaste plek binnen het (vak)programma. Opbrengstgericht werken is geen structureel onderdeel geworden van de werkwijze van de docent.
- Een gedegen stevige basis van bedrijfsvoering waarop de organisatie kan leunen. Roosters, externe communicatie, financiën en ICT bijvoorbeeld zijn al jaren problematisch en dat is het nog steeds.
- Een structurele waardevolle bijdrage van ouders bij schoolontwikkeling en uitvoeringszaken.
- Implementatie van een schoolbrede gesprekkencyclus. Nieuw taakbeleid.

Wat opvalt is dat in de afgelopen planperiode positieve ontwikkelingen vaak plaatsvinden binnen een bepaalde afdeling. Anders gezegd de gezamenlijke schoolontwikkeling is onderbelicht gebleven, de afdelingen hebben zich vooral afzonderlijk ontwikkeld. Na de structuurwijziging in 2020 zijn er stappen gezet naar meer gezamenlijkheid.

Elementen uit het bovenstaande komen terug in dit Schoolplan in de vorm van voortgezette of opnieuw geijkte acties. Zie voor voorbeelden paragraaf 10 onder punt 4 waar het gaat over de aanspreekcultuur en paragraaf 34 waar het gaat over de gesprekkencyclus. Op die wijze wordt recht gedaan aan de cyclus van continue kwaliteitsverbetering in het besef dat één planperiode voor sommige verbeteracties niet volstaat.

Paragraaf 11 Leerlingenpopulatie (kenmerken, ontwikkeling en prognose)

In het voorjaar van 2020 is een positioneringsonderzoek uitgevoerd door Bureau de Kock om in kaart te brengen waarom leerlingen wel of juist niet kiezen voor het Farelcollege. Daaruit blijkt onder meer,

dat het besluit om een leerling aan te melden op onze school in het algemeen valt rond of meteen na de open dag. Een toenemende groep neemt het besluit echter al in groep 7. De belangrijkste beslisfactoren zijn de informatie-avond en de open dag. Daarnaast spelen ook de verhalen die de rondte doen een grote rol. Slechts 22% van degenen die voor Farel kiezen, heeft zich alleen georiënteerd op onze school. De meesten bezoeken ook het Gemini College.

De meeste Farel-kiezers geven “een goed gevoel” aan als de belangrijkste factor. Opvallend is dat slechts 4% het TTO noemt als doorslaggevende factor.

Een citaat uit het rapport: *“Het valt op dat de grote meerderheid algemene indrukken vermeldt (zoals “sfeer”, “een goed gevoel,” “ik heb er zelf op gezeten”). Er wordt maar heel weinig concreet benoemd wat het goede gevoel dan veroorzaakt.”*

Het rapport stelt verder dat de positionering van een school de resultante is van een score op drie assen.

1. Niveau & prestatie (bv. een excellente school);
2. Onderwijskenmerken (bv. een Kunskapsskolan-school);
3. Schoolklimaat (bv. een gezellige school).

Op dit drie-assensysteem scoort onze school vooral op de as schoolklimaat volgens het onderzoek: een warme, veilige school.

Het rapport noemt het Farelcollege aantrekkelijk voor vmbo-leerlingen uit Rotterdam Zuid vanwege overzichtelijkheid en duidelijkheid). Voor havo en vwo-kiezers noemt het rapport de school juist te ‘flets’. Die categorie zoekt juist naar extra uitdaging die onze school kennelijk te weinig biedt.

Aanleiding tot het onderzoek was dat de leerlingaantallen een zorgwekkende trend vertonen. Uit de tabellen hieronder blijkt dat onze school van een totaal van rond de 1700 leerlingen enkele jaren geleden is gedaald naar 1337 (schooljaar 2020-2021). Voor de toekomst laat de prognose een verdere daling zien. We moeten rekening houden met de mogelijkheid dat de school zich rond de 1200 leerlingen zou kunnen stabiliseren. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door een verlies aan marktaandeel, anderzijds door de demografische ontwikkeling. Uit de onderste tabel wordt duidelijk dat de krimp met name blijkt bij mavo, havo en vwo. Ook bij vmbo is sprake van een behoorlijke krimp maar daar lijkt het laatste jaar sprake te zijn van een afvlakking van de neerwaartse curve.

Uit onderzoek van Verus blijkt dat het Farelcollege vooral de ‘interne markt’ bedient: gemiddeld zijn zes op de tien instromers afkomstig uit de gemeente Ridderkerk, waarbij het aandeel Ridderkerkse leerlingen de laatste jaren groeit (van 49% in ‘15/’16 naar 64% in ‘18/’19). De kinderen komen uit alle delen van Ridderkerk. Naast Ridderkerk komen de instromers voornamelijk uit Rotterdam-IJsselmonde, gemiddeld is circa een derde afkomstig uit Lombardijen, Oud-IJsselmonde en Beverwaard en Groot-IJsselmonde. Het aandeel (en aantal) kinderen uit de ‘overige’ postcodes (bijvoorbeeld vanuit Alblasterdam, Barendrecht, Oostendam, Rijsoord en Rotterdam-Feijenoord) neemt de laatste jaren af. De verwachting is dat de ontwikkeling van het Stadionpark-gebied en de scholen daar, het Farelcollege op termijn (2024) leerlingen zal gaan kosten. In Ridderkerk zelf zal de nieuwbouw van het Gemini College (gereed 2022) eveneens een afname betekenen.

De forse verliezen in IJsselmonde verklaren tezamen met de terugloop in delen van Ridderkerk én de terugloop vanuit de ‘incidentele’ postcodes voor een belangrijk deel de terugloop in de instroom op het Farelcollege, aldus de conclusie van het onderzoek van Verus.

Leerlingenontwikkeling (aantallen)											
Aantallen: realisatie en prognoses											
	T-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1	t-1
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
leerjaar 1	401	352	315	298	269	243	250	250	260	260	260
leerjaar 2	362	404	353	310	303	272	246	253	253	262	262
leerjaar 3	373	377	408	365	317	305	278	250	257	257	266
leerjaar 4	370	388	371	414	383	325	318	296	271	276	276
leerjaar 5	136	126	164	135	135	140	132	136	95	82	87
leerjaar 6	38	47	46	61	43	52	56	55	54	38	26
Totaal	1680	1694	1657	1583	1450	1337	1280	1239	1189	1175	1177

	17- 18	18- 19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24	24-25	25-26
lyceum	799	765	673	630	610				
mavo	333	375	378	324	300				
vmbo	525	443	399	370	370				
Totaal	1657	1583	1450	1324	1280	1200	1200	1200	1200

Paragraaf 12 Analyse overige relevante in- en externe factoren

1. Straatcultuur

Op deze plaats moet aandacht zijn voor een ontwikkeling waarvan we hopen dat hij de komende planperiode niet zal bepalen, terwijl we er serieus rekening mee moeten houden dat dat wel het geval zal zijn. Het betreft de straatcultuur die in de afgelopen planperiode in toenemende mate is verruimd en die ook op kindervoeten onze school betreedt. Deze maatschappelijke tendens is in 2020 vol op de politieke agenda gezet maar ook op die van het onderwijs. Als school hebben we er krachtig in meegedacht en meegedaan omdat we deze maatschappelijke ontwikkeling willen keren. Daarbij wordt ook door gemeente en politie uitdrukkelijk een beroep op ons gedaan. Die samenwerking zal in de komende jaren van groot belang zijn en om investering van tijd en energie blijven vragen, in de eerste plaats van de schoolleiding, maar ook van het team. Een thema als burgerschapsvorming wint door deze maatschappelijke ontwikkeling aan belang en waarde. Dat is niet een thema dat we kunnen neerleggen bij iemand die toevallig een verwant vak geeft. Dat is een thema waar we met zijn allen voor moeten staan. Elke medewerker van het Farelcollege doceert burgerschap, al was het maar door voorbeeld te zijn.

2. Samenwerking met derden

Een laatste externe factor die vermelding behoeft, is het toegenomen belang van de samenwerking met derden. Op andere plaatsen in dit schoolplan (zie bijvoorbeeld de paragrafen 14, 22, 37 en 50)

wordt hier ook over gesproken. In de afgelopen periode zijn banden met onder meer de gemeente, het bedrijfsleven en aanleverend en afnemend onderwijs sterk aangehaald. Dat zal nog door moeten gaan in de komende planperiode. De kracht van het Farelcollege wordt ook ontleend aan het gegeven dat we deel uitmaken van een sterk lokaal netwerk.

Hoofdstuk 4 Strategische thema's en ambities

Paragraaf 13 Strategisch beleid

Dit schoolplan is mede gebaseerd op de vijf pijlers van CVO, het schoolbestuur waaronder het Farelcollege ressorteert. Dat zijn de volgende:

Goed onderwijs voor het leven

Wij zijn trots op iedere leerling die met de juiste kwalificatie uitstroomt als gevolg van ons gedegen onderwijs. Ons onderwijs biedt daarbij méér dan cognitieve kennis en vaardigheden: socialisatie en persoonsvorming zijn net zozeer speerpunten van onze begeleiding richting het leven tijdens en na de school. Natuurlijk leiden wij op voor een diploma en dat doen wij professioneel. Wij streven de hoogste kwaliteit na. Ook bereiden wij onze leerlingen voor op een betekenisvolle rol in de samenleving, als zelfstandige individuen in een waarde(n)vol netwerk. Wij stimuleren onze leerlingen om steeds meer de regie te nemen over hun eigen leer- en ontwikkelingsprocessen en hun plaats in het geheel te vinden. Dat biedt hun de ideale springplank naar de maatschappij.

Vernieuwend onderwijs, bij de tijd

De wereld verandert en wij veranderen ook. Ontwikkelingen in technologie, wetenschap en communicatie volgen elkaar razendsnel op. Duurzaamheid is een belangrijk thema. Wij zijn op de hoogte van nieuwe kennis, onderzoeken en ontwikkelingen. Wij weten welke vaardigheden tegenwoordig en straks nodig zijn. Dit alles passen wij toe in het onderwijs. Wij tonen lef, leiderschap en ondernemerschap in het innoveren van ons onderwijs. Dit leidt op een aantal plaatsen tot baanbrekende vernieuwingen. Daarmee spelen wij actief en enthousiast in op de veranderingen, waardoor ons onderwijsaanbod qua vorm en inhoud bij de tijd is. Wij doen recht aan individuele verschillen tussen leerlingen door meer maatwerk in onderwijs en niveau. Tot slot verbinden wij ons onderwijs sterk met de maatschappelijke realiteit. Zo bereiden wij onze leerlingen voor op een veranderende rol in een veranderende samenleving.

Inclusieve identiteit: ontmoeting

Ons onderwijs draagt bij aan de sociale en persoonlijke vorming van jonge mensen. Waar onze waarden hun wortels hebben in de christelijke traditie, zijn zij in hun uitwerking inclusief: bij ons hoort iedereen erbij en doet iedereen mee. De ontmoeting is de basis, dat voel je als je binnenkomt. Dit sluit aan bij de sociale, culturele en etnische diversiteit die Rotterdam en omgeving kenmerkt. Vanuit de driehoek 'jij, ik en de wereld' stimuleert ons onderwijs de ontmoeting over de grenzen van die verschillende achtergronden heen. De waarden die ons in die ontmoeting verbinden, leven wij voor en geven wij door. Inclusief waardevolle verhalen, rituelen en vieringen, zodat onze leerlingen zich nu en straks een onderdeel van die inclusieve wereld weten. Waarin ze zich actief manifesteren, respectvol rekening houdend met de ander en verantwoordelijkheid nemend voor de wereld van nu en van de toekomst.

Professioneel en lerend

Wij geven niet alleen les, maar zijn zelf ook een lerende organisatie. Leraren, ondersteunend personeel, stafmedewerkers: wij zijn professionals die zichzelf continu verbeteren. Door de krachten slim te bundelen, halen wij meerwaarde uit centrale én lokale ondersteuning. Wij werken samen, waar je ook werkt. Dit alles maakt dat wij vol vertrouwen kunnen staan voor ons onderwijs. Individueel en als groep tonen wij leiderschap en initiatief. Verantwoorden doen wij eenduidig en transparant.

Gezamenlijke vraagstukken pakken wij gezamenlijk op. Wij waarderen verschillen: dit maakt onderdeel uit van onze professionele cultuur. Daarbij zijn autonomie en professionaliteit met elkaar in balans.

Met plezier samen sterk

Wij hebben plezier in ons werk en zijn trots op onze school. Vanuit passie, plezier en professionaliteit streven wij er elke dag naar om onze leerlingen zo aantrekkelijk mogelijk onderwijs te bieden. Leerlingen en hun ouders weten ons enthousiasme te waarderen en onze school staat bekend als een fijne plek om te werken. Geen wonder, want iedereen draagt bij vanuit zijn eigen unieke kennis, ervaringen en ideeën. Wij halen meerwaarde en plezier uit samenwerking onderling en met anderen in ons netwerk. Uitdagingen en good practices delen we met elkaar. Successen vieren we met elkaar.

Paragraaf 14 Koers op basis van de strategische thema's, de belofte en de kernwaarden

Op basis van de strategische thema's van CVO (paragraaf 13) en voortvloeiend uit onze belofte en kernwaarden (paragraaf 7) heeft het Farelcollege een eigen koers geformuleerd. Hierbij is rekening gehouden met de marktverkenning die de schoolleiding heeft laten verrichten (zie paragraaf 11). Dit heeft geleid tot de formulering van drie koerstema's. Die zijn alle drie een concretisering en invulling van de doelstellingen die in paragraaf 7 bij de bloemblaadjes zijn genoemd. Bovendien sluiten de gekozen koerstema's aan bij onderwijselementen die op dit moment al een plaats in de school hebben. Hieronder worden daar bij elk koerstema voorbeelden van gegeven.

Koerstema A: Thuiswerkvrije school

Als uitwerking van met name de bloemblaadjes eigenaarschap en lef kiezen we er voor om te willen toegroeien naar een thuiswerkvrije school. In ons beeld wordt een thuiswerkvrije school gekenmerkt door een duidelijke structuur die bijvoorbeeld blijkt uit een heldere dagindeling. De kaders voor medewerkers en leerlingen zijn scherp geformuleerd. Tegelijkertijd is het mogelijk om binnen die kaders vorm te geven aan de eigen ontwikkeldoelen, ze zijn steunend, niet belemmerend.

De ontwikkeling in die richting, sluit aan bij onze school in die zin dat we een school zijn die een naam hoog te houden heeft in zorgvuldige begeleiding, dicht naast de leerlingen staan. Maar het biedt ook de mogelijkheid om leerlingen verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun werk en voor hun ontwikkeling. Ook dat sluit aan bij wat we al doen. In de hele school laten we leerlingen in groeigesprekken aan het woord, waarin ze zelf vertellen waar ze voor staan en wat ze eraan doen om dat te bereiken.

De vormgeving van de thuiswerkvrije school zal verschillend zijn in de onderdelen van het Farelcollege. Het zal er voor een brugklasser anders uitzien dan voor een leerling van de examenklas. Die vormgeving nemen we in de komende periode ter hand zodat we met ingang van het schooljaar 2022-2023 kunnen starten.

Dit koerstema is met name een uitwerking van de doelstellingen bij de bloemblaadjes eigenaarschap (bv. iedere docent begeleidt de leerling bij het maken van keuzes passend bij de ontwikkeling van de leerling) en lef (bv. leerlingen krijgen onderwijs dat up-to-date is en vernieuwend) (zie paragraaf 7).

Voorbeelden van onderwijselementen die we nu al realiseren en die passen in dit koerstema zijn:

- Vmbo: in sommige lessen, bij sommige vakken, met name in de onderbouw wordt al het maakwerk in de les gedaan, waardoor de onderbouw vrij huiswerkluw is.
- Mavo: we werken met het zogenaamde mavo-lokaal, een ruimte waar leerlingen rondom hun lestijd kunnen komen om te werken, in rust en onder begeleiding van een docent. Ook bieden wij flexuren voor de kernvakken, een opmaat naar meer maatwerk voor de leerlingen. Verder

hebben wij de s.o.s.-klas, een soort huiswerkklas en de werkroosters, verplichte werktijd voor leerlingen die in de lessen te weinig laten zien.

- Lyceum: er is met leerlingen een OLC gecreëerd waar leerlingen iedere dag huiswerk kunnen maken, in groepen samen kunnen werken en kunnen leren. Jaar 1 en jaar 2 hebben iedere week drie flexuren met onder andere de mogelijkheid om huiswerk te maken. Tenslotte: voor huiswerkvrij is het belangrijk om bij iedere les het lesdoel te kennen en aan het einde te checken of dit lesdoel behaald is. Dit is in het onderbouwteam een belangrijk speerpunt in combinatie met het zelf inschrijven van leerlingen voor een flexuur).

Met verwijzing naar het assenstelsel van paragraaf 11 kan gesteld worden dat het koersthema een (t)huiswerkvrije school met name scoort op de as niveau & prestatie en op de as onderwijskenmerken.

Koersthema B: Competenties

De thuiswerkvrije school gaat over de voorkant van het diploma: werken aan goede resultaten voor de reguliere schoolvakken. Het koersthema competenties gaat over de achterkant van het diploma: wat voor vaardigheden ontwikkel je op school? We kiezen er voor om vijf competenties door de school heen, in alle afdelingen, in alle leerjaren, aandacht te geven. Ook daar geldt weer dat de uitwerking verschillend kan zijn per afdeling, per leerjaar.

De gekozen competenties zijn (voortkomend uit een studieochtend met het team):

1. plannen en organiseren
2. reflecteren
3. zelfstandig werken en verantwoordelijkheid nemen
4. inleven in de ander
5. samenwerken

Deze competenties sluiten aan bij onze visie op onderwijs (zie paragraaf 8): we willen leerlingen helpen om zelfstandige, mondige en (zelf)kritische burgers te worden.

In de komende periode zullen we dit per gekozen competentie uitwerken: ontwikkelingslijnen, rubrics, et cetera. Deze uitwerking zal ook moeten landen in de vakwerkplannen (zie paragraaf 15).

We gaan er van uit dat we reeds in het schooljaar 2021-2022 voor een deel kunnen starten en dat we in het schooljaar daarna dit koersthema voor de gehele school hebben uitgewerkt.

Dit koersthema is met name een uitwerking van de doelstellingen bij het bloemblaadje competenties (zie paragraaf 7).

Voorbeelden van onderwijselementen die we nu al realiseren en die passen in dit koersthema zijn:

- Vmbo: in beide teams wordt al nagedacht over competenties die belangrijk zijn in de ontwikkeling van onze leerlingen en worden die gekoppeld aan de groeigesprekken.
- Mavo: we werken al twee jaar met groeigesprekken en vanuit “versterkt mentoraat”. Hierbij worden de mentorlessen ingedeeld op verschillende vaardigheden die passen bij leerjaar en leeftijd. Op dit moment geeft de werkgroep vorm aan hoe je deze vaardigheden verder kunt ontwikkelen en hoe je deze ontwikkeling vervolgens in kaart brengt. De werkgroep denkt bv. na over een referentiekader waarbinnen we deze ontwikkeling kunnen beschrijven aan de hand van indicatoren. Deze registratie zou uiteindelijk kunnen leiden tot de “achterkant van het diploma”.
- Lyceum: competentieontwikkeling is binnen TTO een belangrijk onderdeel van het ontwikkelplan en leerlingen wordt ook inzichtelijk gemaakt op welke manier ze op bepaalde competenties groeien. (Denk bv. aan de Shakespeare performance). We organiseren projectweken waarbij leerlingen uit verschillende leerjaren en van verschillende niveaus een week lang samenwerken rondom een project. In leerjaar 1 en 2 van mavo en lyceum kennen we de Talenturen.

Met verwijzing naar het assenstelsel van paragraaf 11 kan gesteld worden dat het koersthema competenties met name scoort op de as niveau & prestatie en op de as onderwijskenmerken.

Koersthema C: Waardenrijk leren

We hebben vier basiswaarden geformuleerd waar we als school, wederom in alle leerjaren, in alle afdelingen, aan willen werken. Dat zijn:

1. Vrede en mensenrechten
2. Intercultureel leren
3. Duurzame ontwikkeling
4. Wereldburgerschap

Deze vier basiswaarden zijn ook de basiswaarden van de Unesco-scholen. Los van de vraag of we dat ooit als Farelcollege (willen) worden, zoeken we naar een concrete invulling van de identiteit van onze school. Daarbij speelt het christelijk gedachtengoed een rol als hoofdbron, maar dat gedachtengoed vraagt in elke tijd ook weer om invulling. Wij denken dit koersthema goed te kunnen uitwerken in de komende periode, want het sluit aan bij heel veel dingen die we al doen. Dat betekent dat in het schooljaar 2021-2022 al veel zichtbaar zal worden en dat we in het schooljaar daarna dit koersthema voor de gehele school hebben uitgewerkt. Of we dan ook het predicaat Unesco-school willen verwerven, kan dan onderzocht worden.

Dit koersthema is met name een uitwerking van de doelstellingen bij de bloemblaadjes contextrijk (bv. het Farelcollege heeft vanuit iedere afdeling structurele contacten met gemeente, bedrijven, instellingen, verenigingen et cetera die het leren in een contextrijke omgeving versterken) en waardenrijk (bv. leerlingen ontmoeten elkaar, leren elkaar kennen en leren zich in te leven in de ander.) (zie paragraaf 7).

Voorbeelden van onderwijselementen die we nu al realiseren en die passen in dit koersthema zijn:

- Vmbo: we werken nauw samen met stichting Facet uit Ridderkerk, bijvoorbeeld met de Foodcompany en nemen deel aan activiteiten waarbij we de wereld iets mooier willen maken. Zo brengen we in de Week van de Mantelzorg cadeautjes langs bij mantelzorgers.
- Mavo: vorig jaar is besloten om met activiteitendagen/weken te gaan werken. Een docent werkt dit momenteel uit en doet dit vanuit thema's die zeer goed passen in dit koersthema (klimaat, diversiteit, duurzaamheid).
- Lyceum: werkweken in klas 4 (schoolbreed), bezoeken aan Finland en Parijs, Cultuursafari in jaar 1, het Crossing Borders project, het vak internationalisering in jaar 1 en 2, deelname aan de Erasmus exchange met scholen uit Spanje, Italië, Portugal en Polen, e-mail-uitwisselingprogramma's, de TTO-reizen naar Engeland en last but not least de jaarlijkse actie voor de voedselbank (schoolbreed).

Er zijn andere zaken waar we al aan werken die in de hierboven geformuleerde koers een plaats kunnen krijgen. Voorbeelden daarvan zijn:

- Mogelijke samenwerking met het Jenaplan basisonderwijs in Ridderkerk en Barendrecht. In 2020 zijn we begonnen met gesprekken om te onderzoeken hoe we in het voortgezet onderwijs een vervolg kunnen bieden aan Jenaplan basisonderwijs. Dat zou aansluiten bij alle drie de door ons geformuleerde koersthema's.
- Mogelijke ontwikkeling van een 10-14 school. In 2020 zijn we hierover in gesprek geraakt met het basisonderwijs in Ridderkerk en Barendrecht. Het zou eventueel ook verbonden kunnen worden met de voorgaande ontwikkeling. Het zou onder meer aansluiten bij het koersthema competenties.

- De Gezonde School: de introductie en ontwikkeling van een programma voor het vignet van de Gezonde school waar we schoolbreed mee bezig zijn, past binnen het koersthema waardenrijke school.

Met verwijzing naar het assenstelsel van paragraaf 11 kan gesteld worden dat het koersthema waardenrijke school met name scoort op de as schoolklimaat.

Basis op orde

Om aan de geschetste koers vorm te kunnen geven, moet de basis op orde zijn. In de voorbereiding van dit schoolplan is dat door velen steeds weer benadrukt: niet zo maar met nieuwe plannen beginnen, zorg dat de basis op orde is, zodat de voorwaarden vervuld zijn om duurzaam te ontwikkelen en te vernieuwen. De schoolleiding onderschrijft dit. Tegelijkertijd mag het feit dat er nog iets niet klopt aan de ICT of aan het rooster nooit een alibi zijn om geen stappen voorwaarts te zetten. Om te werken aan de basis op orde, vormen we daarom een Taskforce met een schoolleider en een docent uit elke afdeling. Ook het OOP zal betrokken moeten zijn en ook de inbreng van ouders en leerlingen is essentieel. Deze Taskforce komt zo vaak als nodig is samen, stelt de agenda op van de basis op orde en ziet toe op de uitvoering daarvan.

Zie verder paragraaf 51 over de acties die we inzetten om de hierboven beschreven koers vorm te geven.

Paragraaf 15 Uitwerking in schooljaarplan, afdelingsplannen, teamplannen en vakwerkplannen

De in paragraaf 14 beschreven koers zal in de komende jaren gestalte moeten krijgen. Die uitwerking vraagt om nauwkeurige plannen die ons kunnen helpen om dat te doen. Om te beginnen zal jaarlijks een schooljaarplan opgesteld worden, afgeleid van het schoolplan 2021-2024. Het schooljaarplan 2021-2022 zal in het tweede kwartaal gereed zijn.

Voor het komende schooljaar 2021-2022 maken de afdelingen een afdelingsplan waarin zij beschrijven wat het schoolplan en het schooljaarplan concreet betekenen voor de afdeling. Daaronder worden teamplannen gemaakt voor nog preciezere uitwerking.

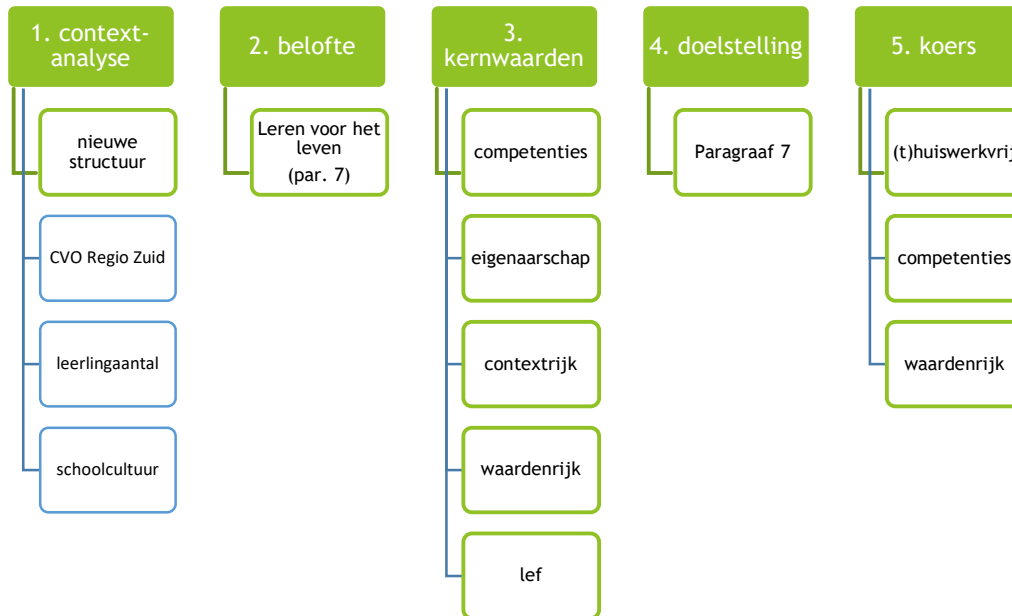
Uiteraard komen in de genoemde plannen niet alleen de koersthema's aan de orde. Ook de uitwerking van andere elementen uit dit schoolplan kan beschreven worden.

Tenslotte zal ook in de vakwerkplannen van de vakgroepen de uitwerking van de koers gestalte moeten krijgen. Daar zal immers veel van de onderwijskundige concretisering plaats moeten vinden.

Het Farelcollege streeft er naar om schoolbrede vakgroepen te hebben. (Op dit moment zijn sommige vakgroepen nog verdeeld naar de afdelingen.) Binnen zo'n vakgroep kan uiteraard op thema's worden samengewerkt in deelgroepjes, maar de vakgroep is als geheel verantwoordelijk voor het onderwijs in het betreffende vak. In het vakwerkplan leggen de leden van de vakgroep gezamenlijk vast hoe dit wordt uitgewerkt. Iedere vakgroep werkt nu met hetzelfde format voor de vakwerkplannen. In elk geval staat daarin beschreven de gezamenlijke visie op het vak, de uitwerking daarvan in leerinhouden en doorgaande leerlijnen. Er is bovendien expliciet aandacht voor leerlingen die (moeten) overstappen van de ene naar de andere schoolsoort.

Vanuit de schoolleiding worden de vakgroepen gemonitord middels de vakwerkplannen. Elke vakgroep is verbonden aan één schoolleider die voortdurend contact houdt met de vakgroep, in elk geval met de vakgroepvoorzitter. Deze schoolleider rapporteert hierover regelmatig in vergaderingen van de schoolleiding. In zo'n vergadering worden alle vakgroepen besproken en wordt bekeken waar mogelijkheden voor verbetering zijn.

Ter afsluiting van dit hoofdstuk is in de schematische weergave hieronder weergegeven hoe gewerkt is: na een contextanalyse (hoofdstuk 3) hebben we onze belofte geformuleerd in paragraaf 7. Daarin zijn vijf kernwaarden vervat die in de dezelfde paragraaf zijn uitgewerkt en in doelstellingen geconcretiseerd. Op basis hiervan is de koers geformuleerd in paragraaf 14.

Hoofdstuk 5 Onderwijskundig beleid

Paragraaf 16 Pedagogisch didactische visie

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven is, wil het Farelcollege een school zijn die de context waarin kinderen opgroeien serieus neemt. Omdat dat een weerbarstige context is moet enerzijds veiligheid geboden worden. School moet een plaats zijn waar je jezelf kunt zijn, waar je gezien, gekend en gewaardeerd wordt en waar je op alle terreinen fouten mag maken en (eventueel na een stevig gesprek) een nieuwe kans krijgt. Anderzijds maakt de weerbarstige context het ook nodig om aandacht te hebben voor weerbaarheid. Kinderen moeten leren om rechtop in de wind te staan, op te komen voor zichzelf én op te komen voor de ruimte van de ander.

In elke onderwijsactiviteit, de lessen voorop, biedt deze visie het kader voor de omgang met de leerlingen, voor de omgang van leerlingen met elkaar en met de lesstof. Zo brengen we op allerlei momenten leerlingen over de grenzen van leerjaren en afdelingen heen in verbinding met elkaar, denk bijvoorbeeld aan projectweken, werkweken en vieringen. Doel hiervan is het begrip van en voor elkaar te vergroten.

Bij alles wat we doen realiseren we ons dat verbinding altijd een eerste vereiste is. Dikwijls is het vak en jouw vakkennis als docent niet meer dan een alibi om het gesprek met jongeren te voeren over onderwerpen die er (op dat moment) wezenlijk toe doen. Dat maakt elke les in potentie tot een les over de samenleving, over de liefde, over geloof, over hoop. En dat vooronderstelt altijd verbinding met de klas. Wie geen verbinding maakt met kinderen, komt niet toe aan de stelling van Pythagoras of een werkwoord in een moderne vreemde taal.

Paragraaf 17 Onderwijsaanbod (OP 1): profilering, vakken, profielen, taalbeleid, rekenbeleid

Het Farelcollege biedt de volgende opleidingen aan:

- vmbo basis
- vmbo kader
- mavo (gl en tl)
- havo
- atheneum

Bij het vmbo basis en kader kiezen de leerlingen aan het einde van leerjaar 2 een profiel uit:

- Dienstverlening en Producten
- Economie en Ondernemen
- Zorg en Welzijn

In de mavo kiezen leerlingen aan het einde van leerjaar 2 een profiel uit:

- Economie
- Techniek
- Zorg en Welzijn

Bij de mavo-afdeling kan een leerling ook een diploma behalen voor vmbo/gl (inclusief het praktijkvak Dienstverlening en Producten).

Bij havo en atheneum kiezen leerlingen aan het eind van leerjaar 3 een profiel uit:

- Cultuur en Maatschappij

- Economie en Maatschappij
- Natuur en Techniek
- Natuur en Gezondheid

Het atheneum kan ook tweetalig onderwijs gevolgd worden (TTO).

Als extra keuzemogelijkheden bieden we aan

- Kunstvak beeldend (examenvak zowel op atheneum als havo)
- BSM (examenvak in de havo)
- LO2 (examenvak in de mavo)

In het schooljaar 2020-2021 is een werkgroep taalbeleid opgezet binnen het Farelcollege. Deze werkgroep geeft vorm aan het taalbeleid wat als doel heeft het zicht op de leerling en ontwikkeling te vergroten. Bij iedere leerling in klas 1 worden de scores begrijpend lezen en woordenschat geanalyseerd en vergeleken met de uitslagen van de DIA/VAS-toetsen. Op basis van deze analyse wordt er voor leerlingen die dat nodig hebben op het gebied van taal een maatprogramma geboden, om ervoor te zorgen dat alle leerlingen het gewenste startniveau van de middelbare school kunnen behalen. Er zijn voor deze werkgroep reeds taalbeleidscoördinatoren aangesteld per afdeling. Deze coördinatoren werken daarbij ook aan het vergroten van taalvaardigheid binnen de vaklessen.

De werkgroep heeft zich ten doel gesteld een taalbeleidsplan op te leveren met als doel om taalvaardigheid bij de leerlingen te bevorderen opdat de leerlingen hun kennis bij alle vakken vergroten en hun cijfers verbeteren.

In 2020 zijn politieke besluiten genomen over het rekenonderwijs. Dat betekent dat:

- de rekentoets zoals die de afgelopen jaren is afgenomen, komt te vervallen.
- rekenen geïntegreerd wordt aangeboden in het vak wiskunde.
- leerlingen die geen wiskunde in het pakket kiezen een apart schoolexamen moeten afleggen. Het resultaat van dit schoolexamen telt niet mee in de slaag- en zakregeling.
- de school een inspanningsverplichting heeft voor het geven van rekenonderwijs zodat de toets op niveau kan worden afgenomen en afgesloten.

Voor het Farelcollege betekent dit, dat rekenen samen met het vak wiskunde wordt aangeboden.

Paragraaf 18 Didactisch handelen

De docenten van het Farelcollege stemmen het onderwijsaanbod af op de leerbehoeften van de leerling. Hierin wordt door elke docent maatwerk geleverd zowel op didactisch- als op pedagogisch vlak.

Om beter te kunnen aangeven wanneer we nu eigenlijk tevreden zijn over een les, beschrijven we de “Farel-les”. In de afgelopen planperiode is daar al aan gewerkt binnen de afzonderlijke afdelingen, in de komende jaren zal het zaak zijn om dit te verdiepen en te onderzoeken of we vanuit de koers ook criteria kunnen ontwerpen voor de school als geheel. In de afdeling lyceum zijn bijvoorbeeld de criteria waaraan een goede les moet voldoen helder beschreven en er is een observatieformulier gemaakt waarin deze criteria verwerkt zijn. Daarin staat bijvoorbeeld:

- Docenten bieden duidelijk gestructureerde lessen. Iedere les heeft een doel, een duidelijk plan, een begin en een eind. Dit geldt ook voor iedere lesperiode en voor ieder leerjaar bij ieder vak.

- De didactiek die docenten hanteren is afwisselend, activerend en motiverend voor leerlingen. Leerlingen ervaren een combinatie van verschillende werkvormen, passend bij het doel van de les en bij de doelgroep.
- Iedere docent maakt gebruik van blended learning. Iedere sectie heeft haar visie op blended learning en de concretisering ervan beschreven in het vakwerkplan.
- Docenten geven leerlingen een zekere autonomie bij het leerproces. Bijvoorbeeld bij de manier van verwerken van de leerstof.
- Leerlingen worden uitgedaagd en voelen zich competent, door de lesaanpak en door de feedback die zij krijgen van docenten.
- Er is sprake van verbondenheid tussen leerlingen en docent, er is een goede pedagogische relatie.

Binnen de afdelingen wordt continue nagedacht over didactische vaardigheden van docenten en de ontwikkeling daarvan. Zo ontwikkelen we in de afdeling vmbo een visie op de bouwstenen voor effectieve didactiek van de les en het implementeren daarvan. Voor de leerlingen is dit direct merkbaar binnen de lessen. Er wordt de laatste jaren steeds meer gepubliceerd en onderzoek gedaan naar de bouwstenen van een effectieve les. We zoeken naar bewezen effectieve bouwstenen van een goede les, passend bij de behoefte van onze leerlingen. Hierbij wordt de verbinding gelegd met het pedagogisch handelen van docenten en met een positieve groepsaanpak.

In de verschillende afdelingen vindt deskundigheidsbevordering plaats op didactisch terrein. Sleutelwoorden daarbij zijn activerend werken, differentiatie en variatie in werkvormen. Ook in de komende planperiode zullen we intensief doorgaan met deze trainingen in het bewustzijn dat didactiek wezenlijk noodzakelijk is voor kwalitatief goed onderwijs. Meer dan voorheen zullen deze trainingen afdelingsoverstijgend aangeboden worden om de gezamenlijkheid van het Farel-docententeam te bevorderen.

Paragraaf 19 Pedagogisch klimaat en veiligheidsbeleid (SK 1 en2)

We vinden het belangrijk dat leerlingen en medewerkers zich veilig voelen op school. Het Farelcollege besteedt daarom expliciet aandacht aan de veiligheid voor leerlingen en personeel. Een aantal voorbeelden:

- In lessenseries wordt aandacht besteed aan pestgedrag, seksuele geaardheid en weerbaarheid.
- In de mentorlessen staat veiligheid bovenaan en ook in de leerlingenraad wordt dit onderwerp regelmatig besproken.
- Er is toezicht in de aula en buiten, in ieder geval tijdens de pauzes.
- Het is aan buitenstaanders niet toegestaan zich op het schoolterrein en in de school te bevinden.
- De schoolleiding vraagt ouders en leerlingen zaken rond onveiligheid te melden, waarna actie kan worden ondernomen.

Tweejaarlijks vullen leerlingen leerlingtevredenheidsonderzoeken in. Hierin is ook de sociale veiligheid opgenomen. De hoge scores in de afgelopen jaren tonen aan dat onze school wordt ervaren als een veilige school voor onze leerlingen.

De school kent een pestprotocol (te vinden op de website) waarin beschreven wordt hoe wordt getracht om pesten te voorkomen en, wanneer het zich toch voordoet, hoe er dan wordt gehandeld. De mentor speelt een belangrijke rol in deze. De school heeft de zorgcoördinatoren aangewezen als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor de coördinatie van het beleid tegen pesten.

Verder kent onze school twee vertrouwenspersonen voor leerlingen, een man en een vrouw. Zij zijn via een eigen e-mailadres te bereiken. Aan het begin van elk schooljaar delen zij folders uit aan de nieuwe leerlingen, zodat iedereen op de hoogte is. Op bestuursniveau is tevens een vertrouwenspersoon voor personeel.

Op het niveau van de scholengroep (CVO Regio Zuid) bestaat een basisprotocol incidenten op basis waarvan incidenten worden geregistreerd, ook op het Farelcollege.

Het doel van de registratie van incidenten is het bijdragen aan een veilig schoolklimaat. Het protocol draagt eraan bij dat

1. elk incident goed afgehandeld wordt naar dader, slachtoffer, getuige en eventuele andere betrokkenen;
2. de schoolleiding inzicht krijgt in het aantal en type incidenten.

Hiervoor analyseren en evalueren we de voorgevallen incidenten en de afhandeling ervan.

Het Farelcollege kent een nauwe samenwerking met de gemeente Ridderkerk op het punt van de veiligheid (zie paragraaf 22). Er zijn goede afspraken met de politie die er bijvoorbeeld toe leiden, dat op gezette tijden alle kluisjes worden gecontroleerd op de onverhoopte aanwezigheid van vuurwerk, wapens en andere ongerechtigheden.

Paragraaf 20 Volgen en begeleiden van ontwikkeling (OP2): mentoraat, leerlingenvolgsysteem, ondersteuningsprofiel, verzuimbeleid en leerplicht, vroegtijdig schoolverlaten, LOB.

Begeleiding van leerlingen neemt een belangrijke plaats in op het Farelcollege. We zetten ons ervoor in dat alle leerlingen de begeleiding krijgen die ze nodig hebben. Iedere klas heeft een mentor, die de prestaties en het welbevinden van de leerlingen in de gaten houdt. In de brugklas maakt de mentor de leerlingen wegwijs op school. In het mentoruur is er aandacht voor de klas als groep en voor de begeleiding van individuele leerlingen. De mentor is het eerste aanspreekpunt als een leerling een probleem heeft en ook de ouders/verzorgers kunnen bij de mentor terecht met hun vragen. Als het nodig is, neemt de mentor contact op. Afhankelijk van de situatie, wordt bekeken welke hulp of extra begeleiding de leerling nodig heeft. Gaat het om een complex probleem, dan roept de mentor de hulp in van de zorgcoördinator van het team. Ook de interne teambegeleider (ITB-er) kan hier een rol in spelen. Van elk overleg dat we hebben over leerlingen, wordt een kort verslag gemaakt. Hiermee gaan we vertrouwelijk om. De leerlingendossiers zijn alleen toegankelijk voor de begeleiders van de betreffende leerling in de school. (Zie ook de paragrafen 27 en 45).

Het Farelcollege is aangesloten bij het samenwerkingsverband Koers VO. Op de website van dit samenwerkingsverband is het ondersteuningsprofiel van onze school te lezen. Er is een nauwe samenwerking op het gebied van het bieden van passende ondersteuningsbehoeften aan onze leerlingen tussen de zorgcoördinator en de onderwijsconsulent van Koers VO. Leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben waarbij een rebound plaatsing gewenst is, kunnen onderwijs en ondersteuning volgen op het Máximacollege.

In verschillende overleggen worden leerlingen besproken. De leerlingbespreking wordt een aantal keren per jaar gehouden met alle docenten van een klas. Tijdens het ondersteuningsoverleg dat regelmatig plaatsvindt, bespreken deskundigen binnen de school de leerlingen die wellicht extra ondersteuning nodig hebben.

De zorgcoördinator is de spil binnen de interne ondersteuningsstructuur. Deze stroomlijnt de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening en is verantwoordelijk voor de coördinatie van de schoolinterne leerlingbegeleiding. Er is een zorgcoördinator voor de afdeling lyceum en een zorgcoördinator voor de afdelingen mavo en vmbo.

Het Ondersteuningsplan van onze school staat op onze website. Paragraaf 33 van dit schoolplan behandelt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. In paragraaf 19 is het anti-pestbeleid besproken.

Afspraken met betrekking tot te laat komen, geoorloofd verzuim en ongeoorloofd verzuim heeft het Farelcollege beschreven in enkele protocollen. Deze zijn terug te vinden op onze website www.farelcollege.nl in het document Aanpak schoolverzuim. Wettelijke regels over leerplicht, verlof en verzuim zijn opgenomen op www.leerplichtwegwijzer.nl

Als een leerling frequent of langdurig verzuimt melden we dat bij de GGD. De jeugdverpleegkundige zoekt samen met de leerling en zijn of haar ouders/verzorgers naar mogelijkheden om het ziekteverzuim terug te dringen of te laten stoppen. De school en de GGD proberen samen belemmeringen weg te nemen, zodat de leerling de schoolloopbaan goed kan vervolgen. Bij ongeoorloofd verzuim wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

Om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen, werken we samen met Koers VO om een van onze medewerkers in te zetten als Schoolloopbaan Coach. De Begeleider Passend onderwijs wordt ingezet om het Ontwikkel Perspectief Plan, in samenspraak met de leerling, ouders, zorgcoördinator en mentor op te stellen en te evalueren. Vanuit het ondersteuningsteam werken we nauw samen met de jeugdverpleegkundige, de wijkagent en de leerplichtambtenaar.

Toch hebben we af en toe te maken met voortijdig schoolverlaters (vsv'ers), jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder diploma het onderwijs verlaten, in kwantiteit niet significant afwijkend van andere VO-scholen overigens (zie tabel). Zij zijn niet in het bezit van een mbo-niveau 2-, havo- of vwo-diploma en beschikken daarom niet over een startkwalificatie. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers dat aan het begin van het schooljaar ingeschreven staat.

2016-2017			2017-2018			2018-2019		
deelnemers	vsv	vsv%	deelnemers	vsv	vsv%	deelnemers	vsv	vsv%
1.693	10	0,59%	1.653	12	0,73%	1.576	8	0,51%

Onze school kent vier decanen, voor elke schoolsoort één. In de tweede (mavo en vmbo) of derde klas (havo en atheneum) gaan leerlingen zich oriënteren op hun profiel in de bovenbouw en hun studiekeuze. Ze kunnen bij de decaan terecht voor alle informatie over studies en beroepen. Samen met de mentoren begeleidt de decaan de leerlingen bij hun profielkeuze. In de bovenbouw begeleiden de decaan en de mentor de leerlingen bij hun studiekeuze en het invullen van de Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB), die deel uitmaakt van het onderwijspakket in de Tweede Fase. We investeren in LOB met als doel de persoonsvorming te stimuleren. Ons LOB-programma werpt aantoonbaar vruchten af. Zo hebben we bijvoorbeeld minder dan gemiddeld studieswitchers in het hoger onderwijs en onze leerlingen zijn daar meer dan gemiddeld succesvol.

Paragraaf 21 Onderwijstijd

Het is wettelijk verplicht om in alle leerjaren, de examenklassen uitgezonderd, minstens 1000 uur onderwijs aan te bieden. Voor de examenklassen geldt een norm van ten minste 700 uur onderwijs. Het Farelcollege voldoet aan deze norm. We behalen de eisen van de onderwijstijd door een veelheid aan onderwijsactiviteiten. Naast de ingeroosterde lessen gaat het dan bijvoorbeeld om excursies, werkweken, sportdagen en projecten. Vergaderingen vallen zoveel mogelijk buiten de ingeroosterde uren van leerlingen. Lesuitval proberen we zoveel mogelijk te voorkomen door aanpassingen in het rooster. Alleen in het geval van onvervulde vacatures of bij ziekte kan er een situatie van overmacht

ontstaan. Als vacatures zijn vervuld, bekijken we hoe leerlingen gemiste delen van het onderwijsprogramma kunnen inhalen.

In Zermelo (ons roosterprogramma) houden we de geplande en de gerealiseerde onderwijstijd bij.

Paragraaf 22 Praktijkvorming, burgerschapsvorming, integratie, (maatschappelijke) stages, internationalisering, relatie met bedrijfsleven (OR2)

Het Farelcollege acht de vorming van de leerling van groot belang en kent daarin de ontmoeting met “de echte wereld” een voorname rol toe. In deze paragraaf beschrijven we hoe dat in zijn werk gaat door een aantal voorbeelden te geven.

Praktijkvorming heeft in de afdeling vmbo een grote plaats. We proberen de leerlingen zo te begeleiden dat zij niet alleen met een diploma de school verlaten, maar ook in bredere zin gevormd worden, niet alleen cognitieve vorming, maar ook aandacht voor sociale, emotionele en creatieve ontwikkeling.

Ons onderwijs moet een actieve bijdrage leveren aan de vorming van de leerlingen en leerlingen laten ontdekken wat ze kunnen, wat ze willen en wie ze zijn. We vinden dat de leerlingen dit het beste kunnen ervaren in de ‘echte’ wereld. Om dit te kunnen realiseren, is in de afdeling vmbo het praktijkbureau opgericht. Het praktijkbureau regelt naast de AOB-stage de organisatie van vele activiteiten, die buiten school plaatsvinden tijdens de lessen of soms buiten de lesuren. Ook de carrouselstage wordt door het praktijkbureau georganiseerd. Gedurende het gehele schooljaar wordt met kleine groepjes leerlingen stage gelopen tijdens de lessen van het profielvak. Hierbij is steeds een onderwijsassistent of docent aanwezig.

In het kader van burgerschapsvorming neemt het Farelcollege bijvoorbeeld deel aan de vormgeving van de Brede School. Dit initiatief van de gemeente Ridderkerk, waarin ook de kind-centra en het primair onderwijs participeren heeft als kader het concept Positieve Gezondheid. In dit concept wordt vanuit zes dimensies gekeken naar het welbevinden van kinderen en jongeren, namelijk dagelijks leven, mijn lichaam, mijn gevoelens en gedachten, nu en later, lekker in je vel zitten en meedoen. In de afgelopen planperiode zijn de grondslagen gelegd, in de komende planperiode zal de Brede School concreet vorm krijgen, waarbij het Farelcollege zowel een halende als een brengende rol zal hebben.

Samen met vertegenwoordigers van de scholen voor VO en van het bedrijfsleven is door de gemeente Ridderkerk het initiatief genomen om een Stichting Onderwijs Bedrijfsleven in het leven te roepen. Naar verwachting zal dit in 2021 gerealiseerd worden. Doel is om leerlingen van het voortgezet onderwijs in contact te brengen met het plaatselijke bedrijfsleven, bijvoorbeeld door stages, lezingen en bedrijfsbezoeken. Vanuit de kernwaarde contextrijk leren (zie ook paragraaf 7) staat het Farelcollege hier positief tegenover.

Een ander terrein van samenwerking met de gemeente (en met de politie) is dat van de bestrijding van criminaliteit (zie ook paragraaf 12). Nadat de gemeente werd opgeschrikt door een ernstig geweldsincident hebben alle betrokken partijen (waaronder het voortgezet onderwijs) de handen ineen geslagen. De gemeente Ridderkerk heeft het beleid op dit punt neergelegd in een actieplan Jeugd en excessief geweld. Alle participanten, waaronder het Farelcollege, geven daar zorgvuldig uitvoering aan.

Naast tal van (internationale) excursies (zie voor voorbeelden paragraaf 14) onderhouden we als school ook nauwe contacten via onze netwerken in de eigen omgeving. Zo bevorderen we het levensecht leren ook door onze relaties en daaruit voortvloeiende samenwerking met plaatselijke sportclubs, muziekverenigingen en tal van andere maatschappelijke organisaties (zie ook paragraaf 50). Contacten met het vervolgonderwijs (zoals met ROC Albeda, de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Hogeschool In Holland) intensiveren we om de kennis en de vaardigheden van de verschillende

vormen van onderwijs beter op elkaar af te stemmen zodat de doorstroom voor onze leerlingen makkelijker wordt.

Paragraaf 23 Toelatingsbeleid en toetsbeleid, bevorderingsbeleid en verwijderingsbeleid.

Onze school neemt deel aan de zogenaamde Overstaproute. Deze door het samenwerkingsverband Koers VO in het leven geroepen procedure, zorgt er voor dat alle PO-leerlingen in de regio op een zorgvuldige wijze worden begeleid rond de overstap naar het VO en dat daarbij aan de vereisten van passend onderwijs recht wordt gedaan.

Bij toelating in hogere jaren is de vraag leidend of er ruimte is in het betreffende leerjaar en is er altijd contact met de toeleverende school. Indien dat het geval is doen we er als Farelcollege alles aan om de instap voor een nieuwe leerling mogelijk te maken en zo goed mogelijk te laten verlopen.

Voordat leerlingen op het Farelcollege hun diploma in ontvangst nemen, hebben zij vele toetsen afgelegd, ook al proberen wij het aantal toetsen te beperken. Op basis van de resultaten van deze toetsen worden allerlei belangrijke beslissingen genomen. Toetsen zijn als begin- en eindpunt van het onderwijsproces bij uitstek sturend voor kwaliteitsimpulsen aan het primaire proces. Toetsen spelen bijvoorbeeld een grote rol bij de determinatie van onze leerlingen. Daarom is het van belang te streven naar transparantie, betrouwbaarheid en validiteit in onze toetsing. Het Farelcollege werkt aan de kwaliteit en borging van toetsen en het schoolexamen. De basis daarvan is een uitgewerkt en (h)erkend toetsbeleid van en voor alle afdelingen. Hierdoor heeft onze school een gemeenschappelijke visie op toetsen in het algemeen en op het schoolexamen in het bijzonder.

Het streven naar een gebalanceerd toetsbeleid is gericht op het inzetten van kwalitatief hoogwaardige toetsen, die aansluiten bij het niveau van de leerling en die de determinatie ondersteunen. In het toetsbeleidsplan wordt de gewenste situatie beschreven waar we de komende drie schooljaren (2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023) naartoe zullen werken. Jaarlijks worden doelen gesteld die we aan het eind van het betreffende schooljaar bereikt willen hebben, zodat aan het einde van schooljaar 2022-2023 hetgeen beschreven is in het toetsbeleidsplan de praktijk is. Regelmatige structurele evaluaties en scholing zullen onderdeel uitmaken van de jaarlijkse cyclus om de voortgang te monitoren. Het toetsbeleidsplan, tot stand gebracht in 2020, is te vinden op onze website. In de komende planperiode zal dit toetsbeleid, zoals gezegd, onderwerp zijn van verdere uitwerking binnen de gehele school.

In alle leerjaren hanteren we het principe van het voortschrijdend gemiddelde: alle behaalde cijfers van het schooljaar tellen mee in de beoordeling tot het einde van het schooljaar.

Alle behaalde cijfers worden voorzien van een 'gewicht'. Op het cijferoverzicht staan de behaalde cijfers en een gemiddeld cijfer per vak. Via deze cijferoverzichten blijven ouders/verzorgers goed op de hoogte van de leerprestaties van hun kind. Alle actuele cijfers zijn online in te zien via SOM.

We willen zittenblijven beperken en leerlingen zo snel mogelijk in de voor hen meest geschikte klas plaatsen, zodat zij zich goed kunnen ontplooiën. Als een leerling te weinig vorderingen maakt, kan het toch gebeuren dat hij of zij een leerjaar over moet doen. Dat kan alleen als de leerling voldoende perspectief heeft op een diploma van de betreffende schoolsoort. Een leerling mag niet tweemaal in dezelfde klas of in twee opeenvolgende leerjaren blijven zitten.

Bij ernstig wangedrag en bij fors en herhaaldelijk in strijd handelen met de voorschriften die op een leerling van toepassing zijn, kan een leerling worden geschorst. Dat gebeurt uitsluitend met opgaaf van redenen. Bij zodanige overtredingen dat verdere deelname van de leerling aan het door de school geboden onderwijs niet gewenst of uitgesloten wordt geacht, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van deze leerling.

Het Farelcollege heeft een procedure opgesteld die we bij schorsing en verwijdering hanteren. De procedure die leidt tot schorsing en/of verwijdering is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen rond toelating, schorsing en verwijdering van een leerling en het CVO-reglement. Welke situaties tot een schorsing of verwijdering kunnen leiden, staat vermeld in het leerlingenstatuut. Schorsingen en verwijderingen zijn het gevolg van incidenten die zich in of rond de school hebben voorgedaan. Incidenten en de afhandeling ervan worden digitaal geregistreerd.

In de vorige planperiode (2017-2020) zijn twee leerlingen definitief van school verwijderd.

Paragraaf 24 Onderwijsresultaten (OR 1)

In de tabellen in deze paragraaf worden de onderwijsresultaten weergegeven. Deze gegevens worden jaarlijks enkele malen aangepast aan de nieuwste informatie en besproken in de zogenaamde resultaatsgesprekken met de algemene directie van CVO Regio Zuid, als onderdeel van de kwaliteitscyclus (zie paragraaf 31). Daaraan voorafgaand en daarnaast worden ze uiteraard ook besproken in de vakgroepen, in het managementoverleg binnen de afdelingen en in de schoolleiding. De stand van zaken zoals weergegeven in de tabellen geeft geen aanleiding tot zorg, integendeel, we zijn er trots op. Het is onze ambitie om in de komende planperiode de onderwijsresultaten op hetzelfde hoge niveau te houden. Desalniettemin kijken we voortdurend of er mogelijkheden zijn om de resultaten nog te verbeteren. Hieronder staan een paar voorbeelden van ambities en verbeteracties zoals die op dit moment aan de orde zijn.

Afdeling vmbo:

- Versteving van het pedagogisch en didactisch klimaat middels de verplichte en gemeenschappelijke teamscholing
- Bijstelling van de overgangsregeling van basis naar kader en verhoging van het gemiddelde om door te kunnen stromen van basis naar kader (omdat juist de kader-examenresultaten de afgelopen jaren terugliepen).

Afdeling mavo:

- Het heeft er alle schijn van dat er te veel leerlingen in de bovenbouw van de mavo zitten die uiteindelijk nog afstromen. De oorzaak hiervan onderzoeken we in relatie tot de onderbouwsnelheid.
- Tevens onderzoeken we hoe de motivatie richting het eindexamen verbeterd kan worden.

Afdeling lyceum:

- Het slagingspercentage van het eindexamen is boven het landelijke gemiddelde.
- Het verschil tussen SE en CSE is bij ieder vak niet groter dan 0,5 punten.
- Vanaf klas 1 wordt 90% van de leerlingen van iedere klas bevorderd naar de volgende klas of een hoger niveau.

A. ONDERWIJSPOSITIE T.O.V. ADVIES		B. ONDERBOUWSNELHEID	
2018-2019	3.28%	2017-2018	97.44%
2019-2020	11.46%	2018-2019	97.82%
2020-2021*	7%	2019-2020*	98 %
Driejaarsgemiddelde**	7%	Driejaarsgemiddelde**	97%
Norm (gecorrigeerd)	-7%	Norm (gecorrigeerd)	93,98%
Oordeel	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	Oordeel	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm
Databron	Ivho – Onderwijsresultaten 2020	Databron	Ivho – Onderwijsresultaten 2020

C. BOVENBOUWSUCCES					
	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-GT	HAVO	VWO
2017-2018	96.67%	91.62%	86.03%	79.51%	88.63%
2018-2019	97.14%	87.33%	90.34%	75.19%	85.29%
2019-2020*	98%	98%	99%	91%	90%
Driejaars-gemiddelde**	97%	91%	89%	81%	86%
Norm (gecorrigeerd)	83,93%	84,27%	83,98%	79,72%	81,07%
Oordeel	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm
Databron	IvhO – Onderwijsresultaten 2020				

* Voorspelling | ** Mochten er n.a.v. de 1 oktobertelling percentages dusdanig veranderen dat het driejaarsgemiddelden wijzigt (positief of negatief), geef dit dan in de eerste week van oktober door via owk@cvo.nl

D. EXAMENCIJFERS → Deze indicator bevat geen nieuwe data voor 2019-2020.					
	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-GT	HAVO	VWO
2016-2017	6.95	6.32	6.22	6.19	6.08
2017-2018	6.64	6.14	6.13	6.19	6.47
2018-2019	6.58	6.11	6.19	6.33	6.24
Driejaarsgemiddelde	6.70	6.19	6.19	6.24	6.26
Norm (gecorrigeerd)	6.34	6.18	6.09	6.21	6.19
Oordeel	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm	☒ Boven de norm ☐ Op de norm ☐ Onder de norm
Databron	IvhO – Onderwijsresultaten 2020				

E. VERSCHIL SE-CE → Deze indicator bevat geen nieuwe data voor 2019-2020.					
	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-GT	HAVO	VWO
2016-2017	-0.38	0.07	0.26	0.11	0.28
2017-2018	-0.17	0.31	0.23	0.03	0.07
2018-2019	0.04	0.30	0.24	-0.07	0.32
Driejaarsgemiddelde	-0.14	0.23	0.24	0.02	0.23
Norm (gecorrigeerd)	0,50 punt (groot verschil) en 1,00 punt (zeer groot verschil)	0,50 punt (groot verschil) en 1,00 punt (zeer groot verschil)	0,50 punt (groot verschil) en 1,00 punt (zeer groot verschil)	0,50 punt (groot verschil) en 1,00 punt (zeer groot verschil)	0,50 punt (groot verschil) en 1,00 punt (zeer groot verschil)
Oordeel	☒ Gering verschil ☐ Groot verschil ☐ Zeer groot verschil	☒ Gering verschil ☐ Groot verschil ☐ Zeer groot verschil	☒ Gering verschil ☐ Groot verschil ☐ Zeer groot verschil	☒ Gering verschil ☐ Groot verschil ☐ Zeer groot verschil	☒ Gering verschil ☐ Groot verschil ☐ Zeer groot verschil
Databron	IvhO – Onderwijsresultaten 2020				

F. SLAGINGSPERCENTAGE					
	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-GT	HAVO	VWO
2017-2018	100%	93%	89%	82%	93%
2018-2019	100%	89%	95%	87%	81%
2019-2020	100%	100%	100%	98%	98%
Databron	Overzicht slagingspercentages CVO 2019-2020 tm 7 juli				

Hoofdstuk 6 Kwaliteitsbeleid

Paragraaf 25 Visie op kwaliteitszorg, denken en -cultuur, PDCA-cyclus.

In de afgelopen tijd heeft kwaliteitszorg vooral vorm gekregen in de drie afdelingen. Dat betekent enerzijds dat er veel gebeurt en dat er zicht is op de kwaliteit (we weten wat we doen en we weten wat we goed doen) maar anderzijds dat er weinig samenhang was door de school heen. Anders gezegd: kwaliteitszorg vond plaats, maar had nog te weinig een cyclisch en systematisch karakter. In 2020 is dit aangepakt, mede als gevolg van de structuurwijziging. Het kwaliteitsbeleid van CVO Regio Zuid is daarbij leidend. De beleidsnotitie van CVO Regio Zuid is veel omvattend, kent bijvoorbeeld een kwaliteitszorgkalender, en noopt het Farelcollege nu om samenhangend kwaliteitsbeleid uit te voeren. Daaraan wordt momenteel stapje voor stapje gewerkt.

Bepalend en structurerend daarin zijn de plannen. Het Farelcollege kent een schoolplan waarvan een schooljaarplan is afgeleid. Daaronder zijn afdelingsplannen die rijmen op het schoolplan en teamplannen die weer rijmen op de afdelingsplannen. Waar het schoolplan zelf ook een uitwerking is van het strategisch beleidsplan van CVO (*Onderwijs voor het leven, CVO Visie 2019-2024*), wordt een set van documenten zichtbaar die sturend is in de PDCA-cyclus.

Paragraaf 26 Uitgewerkte ambities en speerpunten

In de komende planperiode zal de uitgezette koers gestalte moeten krijgen, zoveel is duidelijk. Dit heeft ook consequenties voor het kwaliteitsbeleid. Zoals in de voorgaande paragraaf reeds is aangegeven, zal het Farelcollege de kwaliteitszorg in de komende planperiode gaan systematiseren en meer cyclisch gaan maken. Daarvoor gaan we een kwaliteitszorgkalender hanteren.

Voor de kwaliteitszorg zal de uitwerking van de koers ook onderwijselementen opleveren die goed zijn om te monitoren. Het is zaak om hierin “vliegwielen” aan te wijzen, elementen dus die eigenlijk zo centraal zijn dat allerlei andere elementen vanzelf gaan mee bewegen (of, in het verkeerde geval, juist niet gaan bewegen). In deze paragraaf reiken we daarvoor twee voorbeelden aan, maar nadere doordenking zal zeker tot meer onderwerpen kunnen leiden waarop het goed is om specifiek te gaan monitoren teneinde vast te stellen dat de koers op de juiste wijze wordt geïmplementeerd en goede resultaten oplevert.

Voorbeeld 1: het Farelcollege hanteert op dit moment in de verschillende afdelingen het beeld van een standaardles die voldoet aan de basiseisen. In 2021 zal dit worden uitgewerkt naar een Farel-les: waar moet – gezien de identiteit en de koers van de school – een les normaal gesproken aan voldoen. Het is goed denkbaar om deze Farel-les te gebruiken als een toetssteen. Middels lesbezoeken kan gekeken worden hoe dat in de praktijk wordt ingevuld. Door gesprekken daarover, ook tussen docenten onderling, kan dit verder worden uitgewerkt. Daarmee wordt dan het goede gesprek gevoerd, nodig voor elke school, namelijk het onderwijskundig gesprek over het primaire proces.

Voorbeeld 2: het Farelcollege werkt op dit moment in de verschillende afdelingen met groeigesprekken (zie paragraaf 29). In 2021 zal dit worden ingebed in het koerstema van de thuiswerkvrije school. Het is goed om te volgen hoe dit zich ontwikkelt. Krijgt eigenaarschap van leerlingen gestalte? Hoe ervaren leerlingen dat zelf, hoe ervaren ouders het? Zijn er adequate tools beschikbaar (rubrics bijvoorbeeld) om in deze gesprekken ook de ontwikkeling van de competenties (ook een koerstema immers) van de leerlingen te volgen? Zo wordt de camera gericht op het hart van het schoolbedrijf: de ontwikkeling van de leerling.

Paragraaf 27 Hoe worden data bijgehouden?

Om de kwaliteit van het onderwijs te kunnen monitoren houdt het Farelcollege veel data bij. Naast cijferresultaten worden ook gegevens vastgelegd over het welbevinden en functioneren van leerlingen en over absentie. Ook de instroomgegevens van de leerling worden vastgelegd.

In het algemeen is SOM het systeem waarin de gegevens worden opgeslagen. Van daaruit worden gegevens ingelezen in Cum Laude ten behoeve van verdere analyse. Het bijhouden gebeurt vanuit de afdelingen. Zo heeft de vakdocent zicht op de cijfers die gegeven worden aan de leerlingen, heeft de mentor zicht op de cijfers van alle vakken van alle leerlingen en spreekt hierover met de teamleider en andersom.

Paragraaf 28 Hoe worden data besproken?

De data worden besproken en geïnterpreteerd door vakdocenten, secties (waarvan verwacht wordt dat ze hun resultaten analyseren) en teamleiders en conrectoren.

De teamleider bereidt met de mentor de leerlingbespreking van de klas voor, aan de hand van door vakdocenten aangeleverde notities, waarbij per leerling wordt gekeken wat de resultaten zijn. Daar betrekken we ook gegevens rond absentie en welbevinden. De corona-pandemie heeft dit laatste versterkt. Daarna wordt de informatie gedeeld in de leerlingbespreking en tenslotte in het managementteam van de afdeling. In dat laatste gremium analyseren we bovendien op leerjaar-niveau en vakniveau de resultaten.

Het managementteam nodigt iedere sectie uit voor een gesprek, zowel secties waar de resultaten goed zijn, als de secties waar de resultaten te wensen over laten.

In de leerlingbespreking worden in overleg tussen vakdocenten, mentor en teamleider acties geformuleerd voor individuele leerlingen. In het managementteam van de afdeling worden acties geformuleerd op vakniveau/leerjaar en niveau.

We bespreken de individuele situatie van de leerling ook met ouders tijdens de groeigesprekken.

In de komende planperiode moeten we werken aan het bevorderen van de gezamenlijkheid. Vanuit de nieuwe structuur maken we ook op dit punt Farel-breed afspraken.

Paragraaf 29 Rapportages naar ouders

De cijfers die een leerling behaald heeft, worden ingevoerd in het programma SOM. Met een inlogcode hebben ouders en leerlingen inzage in het persoonlijk cijferoverzicht van de leerling. Leerlingen en ouders kunnen zo de resultaten volgen. Meerderjarige leerlingen moeten desgewenst hun ouders toestemming geven.

Driemaal per jaar krijgen de leerlingen een cijferrapport. De data staan in de jaaragenda. De bevorderingsnormen staan op de website.

In de zogenaamde groeigesprekken wordt de voortgang van de leerlingen besproken met de ouders. Daarbij is de leerling zelf in feite de uitnodigende partij: hier wordt het eigenaarschap over de eigen onderwijsloopbaan zichtbaar. De leerling vertelt over de ontwikkeling die hij heeft doorgemaakt in de afgelopen periode en over zijn plannen en ambities voor de komende periode.

Paragraaf 30 Leerling- en ouderparticipatie

Het Farelcollege acht de participatie van leerlingen en ouders van groot belang. Tegelijkertijd blijkt dat het soms erg moeilijk is om leerlingen en ouders te betrekken bij de ontwikkeling van de school, het

beleid en de koers. Als voorbeeld: een kleine enquête over dit schoolplan die naar alle ouders werd gestuurd, levert slechts enkele tientallen reacties op, ongeveer 2%.

Dat neemt niet weg dat we als doel blijven nastreven om ouders en leerlingen te informeren over het beleid van de school en hen om een reactie vragen. We gebruiken daarvoor vooral het middel van de klankbordgroep: in elke afdeling wordt van tijd tot tijd gevraagd om mee te denken.

Het Farelcollege kent een leerlingenraad. Jaarlijks vraagt deze aan alle klassen wie er deel wil nemen. Momenteel is er een leerlingenraad van ongeveer 20 leerlingen waarin alle afdelingen vertegenwoordigd zijn. De animo is echter groter bij de afdeling lyceum dan bij mavo en vmbo. Vanuit de leerlingenraad, die ongeveer acht keer per jaar bijeenkomt, worden de drie leerlingzetels in de MR gevuld. Een personeelslid van de MR zorgt hiervoor en ondersteunt tevens de leerlingenraad waar nodig. De leerlingenraad, die zich positief kritisch opstelt ten aanzien van het Farelcollege, bespreekt alle zaken die zij op de agenda wil zetten en krijgt van de schoolleiding desgewenst de benodigde informatie.

Naast de schoolbrede leerlingenraad wordt ook binnen de afdelingen stelselmatig met leerlingen gesproken over het onderwijs en over de school, bijvoorbeeld in een bepaalde jaarlaag.

Op het Farelcollege zijn verschillende klankbordgroepen, waarin ouders/verzorgers van leerlingen vertegenwoordigd zijn. Aan het begin van ieder schooljaar worden ouders/verzorgers uitgenodigd zich hiervoor aan te melden.

Paragraaf 31 Horizontale en verticale verantwoording

Ons kwaliteitszorgsysteem leidt tot gegevens over en inzichten in de stand van zaken op de diverse kwaliteitsstandaarden. Deze gegevens en inzichten worden gedeeld en besproken met relevante belanghebbenden, om zo de dialoog en verantwoording te stimuleren. Dit kunnen bijvoorbeeld ouders, leerlingen of medewerkers zijn. Het Farelcollege wil voor hen een betrouwbare en aantrekkelijke partner zijn, die aantoonbaar goed onderwijs verzorgt.

Horizontale verantwoording vindt plaats naar stakeholders. In dat verband probeert het Farelcollege vooral om goed contact te houden met ouders en leerlingen over het gevoerde beleid en het te voeren beleid. Hierover is in de vorige paragraaf het een en ander beschreven.

Verticale verantwoording vindt plaats in de lijn. Middels een systeem van resultaatgesprekken (driemaal per jaar), waarin alle inspectiestandaarden worden besproken, legt de rector verantwoording af aan de algemene directie van de scholengroep CVO Zuid. Om dat goed te kunnen doen, leggen ook de conrectoren op gezette tijden verantwoording af aan de rector. Daarbij wordt dezelfde systematiek gehanteerd, namelijk die van het waarderingskader van de inspectie.

Paragraaf 32 Omgaan met klachten (bezwaar en beroep)

Het CVO kent een klachtenregeling waar ook onze school bij aangesloten is. De regeling is via de website van het Farelcollege te vinden. We gaan als school tot het uiterste om officiële klachten te voorkomen. Daarmee is in het algemeen het belang van een leerling immers niet gediend. Dat betekent in sommige gevallen heel veel gesprekken tussen ouders en school.

In de afgelopen planperiode is zesmaal een klacht ingediend. Hieronder volgt een korte geanonimiseerde samenvatting.

1. Klacht (met als onderwerp seksuele intimidatie door medeleerlingen) is behandeld op directieniveau. Na gesprekken is de klacht ingetrokken. De leerling heeft het diploma op het Farelcollege gehaald.

2. Klacht (met als onderwerp de resultaten van de leerling) is in verschillende instanties behandeld. De leerling heeft de overstap kunnen maken naar het vervolgonderwijs.
3. Klacht (met als onderwerp proefplaatsing) is middels gesprekken op school behandeld en uiteindelijk ingetrokken. De leerling is teruggegaan naar de school van herkomst.
4. Klacht (met als onderwerp seksuele intimidatie door een docent) is behandeld door de Geschillencommissie. De klacht is ongegrond verklaard. De leerling is uit eigen beweging naar een andere school gegaan.
5. Klacht (met als onderwerp de resultaten van de leerling) is middels gesprekken op school behandeld. Klacht is niet verder doorgezet, maar ook nooit officieel ingetrokken. De leerling heeft onze school met een diploma verlaten.
6. Klacht (met als onderwerp de inrichting van het afstandsonderwijs gedurende Corona-lockdown). Schriftelijk op gereageerd. Daarmee was de officiële klacht afgedaan en is het contact met de ouder hersteld.

Paragraaf 33 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode wordt ingezet op het moment dat er vermoeden is van of sprake is van huiselijk geweld dan wel verwaarlozing dan wel onveilige situatie van een kind.

Hierin worden de vijf stappen gevolgd:

1. In kaart brengen van de signalen (signalen in kaart brengen, feiten vastleggen in dossier, waar nodig kindcheck uitvoeren).
2. Overleg met een deskundige collega (SMW, wijkteam, ITB, schoolcontactpersoon).
3. Gesprek met ouders/verzorgers (soms is de situatie te onveilig om het gesprek met ouders aan te gaan en zijn de gevolgen voor het kind moeilijk in te schatten. In zo'n situatie wordt anoniem advies ingewonnen bij Veilig Thuis).
4. Wegen van geweld/onveilige situatie.
5. Besluiten om hulp te organiseren of te melden.

Het doel is altijd: hulp organiseren. In een uiterste situatie moet er definitief worden gemeld bij Veilig Thuis. Dit laatste moet de school melden aan ouders/verzorgers. Veilig Thuis neemt de casus op zo'n moment over.

Bij het inzetten van de meldcode is het belangrijk, dat de signalen uit de eerste hand zijn gekomen, dus rechtstreeks van de leerling. De leerling is altijd op de hoogte van de stappen die de school onderneemt, dit om het vertrouwen van de leerling niet kwijt te raken. School moet immers een veilige plek zijn voor de leerling.

Bij het inzetten van de meldcode worden teamleider en conrector op de hoogte gesteld door de zorgcoördinator. In alle gevallen wordt een signaal afgegeven in SISA, waarover ouders/verzorgers ook worden geïnformeerd. SISA is een afkorting voor Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak en voor Signaleren en SAMenwerken. Het is een computersysteem waarin professionals over de gehele stadregio Rotterdam kunnen signaleren, dat zij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar ondersteunen of begeleiding bieden.

In de afgelopen planperiode (2017-2020) is in twaalf gevallen gebruik gemaakt van de meldcode omdat sprake was van (de verdenking van) kindermishandeling.

Hoofdstuk 7 Personeelsbeleid

Paragraaf 34 De schoolorganisatie als uitwerking van de onderwijsvisie en de gestelde doelen. En hoe kunnen de leerlingen invloed hebben op het personeelsbeleid?

Beleid wordt pas zichtbaar als het door mensen wordt vormgegeven. Dat geldt uiteraard ook voor dit schoolplan. Op het Farelcollege werken rond de 150 enthousiaste mensen die op een uiterst betrokken wijze bezig zijn met het verzorgen van onderwijs. Daarbij proberen ze om samen doelen te stellen, die na te streven en af en toe op basis van een evaluatie die doelen te herformuleren of bij te stellen.

Het HR-beleid van het Farelcollege vraagt om een systematische aanpak. Er gebeurt veel en er gaat veel goed, maar het overzicht ontbreekt soms. In de komende planperiode zal daarom op dit terrein een aantal verbeteracties worden ondernomen. Daarbij zij aangetekend dat verbetering soms niet veel meer betekent dan explicitering: we doen de dingen en we doen ze goed maar weten we dat ook van elkaar en staat het ook zo op papier.

Thema's daarbij zijn onder meer het taakbeleid, de gesprekkencyclus, het promotiebeleid. Het huidige taakbeleid is oud en gedateerd. In de dagelijkse praktijk levert het tal van problemen op. Thans wordt, in het bredere verband van CVO Regio Zuid, gewerkt aan een vorm van vrij taakbeleid dat ruimte biedt om de professionaliteit van de docent en diens eigenaarschap vorm te kunnen geven. Het zal bovendien de gesprekken over de (vervulling van) taken een meer inhoudelijk karakter geven, waar vandaag de dag nog vaak het rekenkundige element overheerst. Wat de gesprekkencyclus betreft en het daarmee samenhangende promotiebeleid, is het zaak om te onderzoeken hoe de nieuwe koers de kern kan gaan vormen van deze gesprekken. Past de koers voor de medewerker? Wat is nodig om het eventueel beter te laten passen? Hoe draagt de medewerker bij aan de vormgeving van de Farel-les in de praktijk van alle dag? Et cetera. Deze en dergelijke indringende vragen kunnen tot tevredenheid leiden en daarmee wellicht een promotiestap in beeld brengen, ze kunnen evenzeer – en dat benoemen we hier omwille van de transparantie ook – tot een scheiding der geesten leiden. Kiezen voor een koers betekent ook dat je niet voor die koers kunt kiezen. Het is in het belang van onze leerlingen om in dat geval zakelijke afspraken te maken.

In 2020 is een kleine werkgroep opgericht die deze thema's een voor een zal bespreken en beleid zal concretiseren. Hierin is SSO HR en ook de medezeggenschap vertegenwoordigd. Deze Farel-werkgroep stemt uiteraard af op het grotere geheel van de CVO Regio Zuid. Bij de andere scholen van de regio spelen dezelfde thema's. Soms is daarvoor al beleid geformuleerd waarmee het Farelcollege haar voordeel kan doen. Dat lijkt bijvoorbeeld het geval met de gesprekkencyclus. Het is aan de werkgroep om deze veronderstelling te toetsen en – al dan niet met behulp van het bestaande document – beleid te formuleren.

Het bestaansrecht van onze school komt voort uit de maatschappelijke behoefte aan onderwijs. Om binding te houden met deze maatschappelijke behoefte en te zien of ons onderwijsaanbod adequaat is volgt het Farelcollege nauwgezet de maatschappelijke ontwikkeling en passen we het onderwijs en de organisatie aan waar dat nodig is. De leerling (en ouders) zijn in dat verband de belangrijkste 'stakeholders'.

De wet regelt dat ouders en leerlingen naast het normale instemmingsrecht, los van de andere leden, een speciaal instemmingsrecht hebben over de schoolgids, onderwijstijd en buitenschoolse activiteiten. Dit is zo geregeld omdat deze zaken van groot belang zijn voor ouders en leerlingen in het bijzonder. In het kader van de medezeggenschap komen we deze verplichting uiteraard na.

Ten aanzien van het functioneren van docenten worden van tijd tot tijd bij leerlingen vragenlijsten uitgezet en wordt hen om feedback gevraagd. Op basis daarvan kunnen docenten zich verder ontwikkelen.

Periodiek worden bij leerlingen (en ouders) tevredenheidsonderzoeken afgenomen op grond waarvan we beleidsmaatregelen kunnen nemen en verbeteracties kunnen formuleren.

Paragraaf 35 Welke personele maatregelen worden genomen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid?

Scholing is een belangrijk middel om gestalte te kunnen (blijven) geven aan eigentijds onderwijs zoals dat eerder in dit schoolplan is beschreven. Op andere plaatsen zijn al concrete voorbeelden gegeven wat deze scholing in zou moeten houden (zie bijvoorbeeld paragraaf 18). Een ander thema waarop deskundigheidsbevordering zou kunnen plaatsvinden, is de vormgeving van de Farel-les. Denk daarbij niet alleen aan trainingen maar ook bijvoorbeeld aan intercollegiale visitaties. Het is bewezen effectief om docenten gestructureerd en systematisch bij elkaar in de les te laten kijken, leren van en met elkaar. Docenten bezoeken elkaar en geven aan wat ze willen bereiken met het bezoek of op welk onderdeel er feedback gegeven kan worden door de collega.

Verder zal in de komende planperiode het eigenaarschap van de docent aandacht krijgen. In dat kader stellen we een professioneel statuut op waardoor zichtbaar wordt hoe en waar docenten invloed hebben en daadwerkelijk uitoefenen op het onderwijskundig beleid van de school.

Als het om taakbeleid gaat (zie ook de voorgaande paragraaf), geeft de docent zelf (samen met de teamleider) aan welke taken hij vindt passen en stelt de docent persoonlijke leerdoelen en maakt afspraken over de gewenste ondersteuning daarbij en de invulling van de evaluatie.

Om de werkdruk te verminderen en meer tijd voor onderwijsontwikkeling te creëren is in de cao afgesproken dat in het takenpakket van docenten vijftig uur op jaarbasis wordt vrijgemaakt om in te zetten als ontwikkeltijd. Docenten kiezen zelf in overleg met elkaar, en hun leidinggevenden, waar ze de vrijgekomen tijd aan gaan besteden. Door deze reductie krijgen docenten meer tijd en ruimte om vorm te geven aan onderwijsverbetering en -vernieuwing. Daarnaast heeft CVO een functiegebouw ontwikkeld waarin invulling is gegeven aan het carrièrepatroon van docenten. Om invulling te kunnen geven aan de persoonlijke loopbaan is het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van het onderwijs een belangrijk onderdeel.

Wat hebben we met elkaar te leren om dit schoolplan uit te voeren? Het is duidelijk dat dat hoge eisen stelt aan de schoolleiding en aan het team als geheel. Om te school te laten ontwikkelen zal elke deelnemer in dat proces zelf moeten ontwikkelen. De schoolleiding zal bijvoorbeeld hebben te onderzoeken hoe zij kan werken aan een meer professionele cultuur (zie paragraaf 13). Docenten zullen hebben te leren hoe zij eisen van hedendaags onderwijs zoals differentiëren (meer) in de praktijk kunnen brengen. Het Farelcollege doet veel aan scholing, maar een scholingsplan ontbreekt. Dat betekent dat momenteel niet op systematische wijze wordt gewerkt aan de inzet van de beschikbare middelen voor deskundigheidsbevordering. In de komende planperiode zal dit opgepakt moeten worden. Daarbij zou het goed zijn dat de schoolleiding het voortouw neemt maar dit doet in samenspraak met het team, bijvoorbeeld op basis van het hierboven genoemde professioneel statuut.

Paragraaf 36 Vormgeving pedagogisch didactisch handelen

Bij de gekozen koers hoort een docent die naast didactische vaardigheden ook beschikt over pedagogische vaardigheden. Van docenten zal in toenemende mate gevraagd worden dat zij op een coachende manier hun onderwijsactiviteiten vormgeven. Eigenaarschap bij leerlingen leggen betekent immers ook loslaten. Dat moet zorgvuldig gebeuren: wie een ei in de hand heeft, kan het op twee manieren loslaten. Een van die manieren leidt tot het breken van het ei.

Van veel docenten vraagt dit een andere manier van werken, dat gaat niet vanzelf. De start ligt bij het stellen van vertrouwen in de leerling. Wie denkt dat een kind niets voor elkaar krijgt zonder hem, is

nog niet aan loslaten toe. Maar wie ziet dat er geleerd wordt ook als je even de andere kant op kijkt (bijvoorbeeld omdat je goede instructies hebt gegeven, een stappenplan, een studiewijzer, goed gekeken hebt hoe de leerling er bij zit), die geeft ruimte en vertrouwen aan de leerling.

De docent zelf komt hiermee ook in zijn kracht te staan, wordt eigenaar van zijn eigen professionaliteit en de inzet daarvan. Immers de docent die nooit loslaat, ziet af en toe een politieagent in de spiegel. Maar wie ruimte geeft aan de leerling, kan precies dat doen wat de leerling nodig heeft om echt te groeien en door te ontwikkelen. Je leert een kind niet zwemmen door zelf baantjes te trekken maar door te vragen hoe het voelt als hij zijn benen eerder of juist later strekt.

Bij het Farelcollege is al veel gebeurd om deze ontwikkeling (in de richting van de docent als coach) vorm te geven. Klaar is het echter nog niet. Mooie momenten om te monitoren hoe dit verder gaat zijn het bezoeken van lessen (ook van docenten bij elkaar) en het volgen van de groeigesprekken (zie paragraaf 26). Het is aan de docenten om te vragen om alle hulp en ondersteuning die zij nodig hebben om naar echt eigenaarschap te groeien. Het is aan de schoolleiding om deze hulp en ondersteuning ruimhartig ter beschikking te stellen.

Paragraaf 37 Hoe wordt voldaan aan de bevoegdheidseisen van het personeel en op welke wijze onderhouden teamleden hun bekwaamheden?

CVO voert reeds gedurende tal van jaren succesvol beleid met betrekking tot het verhogen van het aantal docenten met een bevoegdheid. In 2019 is voor alle CVO-scholen, dus ook voor onze school, het beleid ten aanzien van het behalen van een bevoegdheid aangescherpt. Onderdeel van het beleid is het opstellen van een studieplan en een studieregeling. In deze documenten worden afspraken gemaakt over de manier waarop de opleiding wordt gefaciliteerd in tijd en geld. De doelstelling is om binnen twee jaar de onderwijsbevoegdheid te halen.

In de gesprekkencyclus is jaarlijks aandacht voor de ontwikkeling van de medewerker. Ambities van de school en de medewerker worden op elkaar afgestemd en gemonitord. Dit geldt ook voor het bespreken van de vorderingen in de opleiding van de onbevoegde docent. Ook de consequentie van het niet behalen van de bevoegdheid – te weten beëindiging van het dienstverband – wordt daarbij benoemd. Conform cao wordt 10% van de lumpsum geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering en professionaliseringsactiviteiten van medewerkers. De kaders waarbinnen dit wordt vormgegeven, worden periodiek met het medezeggenschapsorgaan besproken. Jaarlijks kan een docent aanzienlijk meer tijd dan in de cao is opgenomen besteden aan deskundigheidsbevordering en professionaliseringsactiviteiten. Medewerkers hebben een persoonlijk scholingsbudget van € 600,- tot hun beschikking.

Het Farelcollege kiest er voor om deel te gaan uitmaken van de OSR (Opleidingsschool Rotterdam). Hierin werken we samen met de andere scholen van CVO Regio Zuid en met ICLON (lerarenopleiding Universiteit Leiden) en met de Hogeschool Rotterdam. Op deze wijze denken we niet alleen de opleiding van nieuwe docenten mee te helpen vormgeven, maar ook te zorgen voor een stimulans in de professionele ontwikkeling van het zittende personeel. We zullen op korte termijn een schoolopleider aanstellen, die kan deelnemen in het netwerk van de OSR. Op termijn zal dit betekenen dat tien tot twintig studenten (in allerlei fasen van hun opleiding tot leraar) actief zijn op onze school. Regelmatig zal daar ook een vacature op een natuurlijke manier door worden opgelost.

Paragraaf 38 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

CVO heeft aandacht voor de vertegenwoordiging van vrouwen in managementfuncties. Het totale personeelsbestand van Farelcollege bestaat voor 43 % uit mannen en voor 57 % uit vrouwen. Het

management (schoolleiding en teamleiders) van het Farelcollege bestaat op dit moment voor 30% uit vrouwen en voor 70% uit mannen. Het Farelcollege streeft er naar de balans verder in evenwicht te krijgen en schenkt in dat kader extra aandacht aan de kandidatuur van vrouwelijke kandidaten in management-development.

Paragraaf 39 Medezeggenschap

Het Farelcollege heeft een eigen medezeggenschapsraad met twaalf leden (zes personeelsleden, drie leerlingen en drie ouders). Naast de reguliere vergaderingen (ongeveer zes per jaar) is er frequent contact tussen de schoolleiding en leden van de MR, met name tussen de rector en voorzitter en secretaris van de MR. Formeel gesproken is de rector als eindverantwoordelijke over de zeggenschap het aanspreekpunt van de MR. Hij bezoekt de vergaderingen en zorgt voor de gevraagde documenten en informatie. Alle zaken die besproken moeten worden met de MR, al dan niet in verband met instemming of advies) worden ook besproken. Daarnaast gaat de schoolleiding ruimhartig om met het informatierecht van de MR.

Vanuit de MR worden leden gekozen om deel uit te maken van de Groeps MR (die ressorteert onder de Algemene Directie van de CVO Regio Zuid). Vanuit die Groeps MR zijn weer vertegenwoordigers gekozen voor de GMR die ressorteert onder de Raad van Bestuur van CVO.

Hoofdstuk 8 Bedrijfsvoering

Paragraaf 40 Financieel beleid en bedrijfsvoering

In het voorgaande schoolplan was niets opgenomen over financieel beleid en bedrijfsvoering. Dat betekent niet dat er de afgelopen periode niets gebeurd is. Wel moeten we constateren dat er op dit terrein sprake is van een achterstand die we slechts moeizaam inlopen. Bij het maken van de begroting 2019 werd al geconstateerd dat de bedrijfsvoering in structurele zin niet in balans is en dat er daarom een bijstelling moest plaatsvinden in de uitgaven om

- financieel een gezonde exploitatie te hebben,
- de krimp op te vangen,
- de school qua bedrijfsvoering aan te laten sluiten bij landelijke normeringen.

Dat zou dan weer ruimte moeten geven om beleidsrijke plannen te maken en om van daaruit ook gericht te investeren waar nodig (middelen strategisch inzetten). Voorop stond toen het realiseren van een sluitende exploitatie binnen anderhalf tot twee jaar. Dat is thans echter nog niet gerealiseerd. Ook voor 2021 is een begroting gemaakt waarin een bezuinigingstaakstelling is verdisconteerd.

De bedrijfsvoering (financiële administratie, processen) van Farel zijn verouderd. Systemen worden niet optimaal benut, processen zijn nog niet digitaal, interne *checks and balances* mogen zwaarder.

Toch is er de afgelopen periode hard gewerkt. Zo is het Farelcollege in 2019 gestart met de opschoning en digitalisering van factureringsprocessen en de toerekening van kosten aan de diverse kostenplaatsen, zodat thans de boekhouding en bijbehorende processen op orde zijn.

De functies van het OOP zijn ingericht op taken en acties in plaats van op verantwoordelijkheden. Dit heeft geleid tot de aanpassingen in 2020.

Nieuwe systemen zijn beter (zij het nog niet optimaal) op elkaar afgestemd. Denk daarbij aan Zermelo (nieuw roostersysteem met betere processen/afspraken). Ook Foleta is ingericht en wordt beter gebruikt. De autorisatie van facturen is gedigitaliseerd.

In de komende planperiode zullen we vooral inzetten op het optimaliseren van de financiële beleidscyclus, waarbij door regelmatig terugkerende gesprekken (4-maandsrapportage, 8-maandsrapportage, begroting, jaarrekening) de voortgang gevolgd wordt. Dat zal nodig zijn om de bezuinigingsdoelstelling te halen. Ook hier geldt: de basis moet op orde zijn. Samengevat in drie concrete ambities:

- We hebben een geplande en rustige financiële cyclus; we sturen op kwaliteit.
- De focus ligt bij het onderwijs. Overige niet schoolnabije processen gaan waar mogelijk naar SSO dan wel worden uitbesteed.
- Verdere digitalisering van processen en ondersteuning van systemen.

Paragraaf 41 Financiën

De afgelopen twee jaren is het Farelcollege genoodzaakt geweest om te bezuinigen op de formatie en op materiële kosten. Dat heeft zwaar gewogen in de gehele organisatie. Toch is de financiële huishouding nog niet op orde. De school is nu ingericht op 1350 leerlingen. Gezien de verwachting dat we nog iets verder krimpen, zullen we de school in lijn gaan brengen met de financiële en materiële bekostiging op basis van het verwachte leerlingenaantal. Het eerste jaar van de komende planperiode zal er nog verder bezuinigd moeten worden. De taakstelling daarvoor is zo geformuleerd dat er toch ook de mogelijkheid zal zijn om gericht te investeren. In het eerste kwartaal van 2021 zal hiervoor een sluitend plan gemaakt worden dat enerzijds recht doet aan de ontwikkeling van de school in lijn met

de uitgezette koers en anderzijds aan de beschikbare middelen. Daarbij zullen prioriteiten gesteld moeten worden.

Er moet dus in 2021 in financieel opzicht bijgestuurd worden omdat de inzet van middelen niet passend is bij de te ontvangen baten. Daar komt in meerjarig perspectief bij dat er sprake is van een verdere krimp-verwachting. Om naar een gezonde financiële huishouding toe te groeien, is het reëel om rekening te houden met het scenario dat de school zich pas zal stabiliseren op het niveau van 1200 leerlingen. (Komt het stabilisatiepunt hoger te liggen dan maakt dat de invulling alleen maar makkelijker). Uitgaande van dit denkbare en mogelijke scenario zal de schoolleiding in 2021 (in lijn met het hiervoor genoemde financiële plan) formuleren, hoe een school met een onderwijspakket bestaande uit de opleidingen die het Farelcollege momenteel aanbiedt, van vmbo basis tot en met atheneum dus, financieel gezond kan zijn. Welke leerlingaantallen per afdeling zijn dan nodig, welke gevolgen heeft dat voor de lessentabel en het verdere onderwijsaanbod, welke gevolgen heeft dat voor de verschillende afdelingen en voor de samenwerking van de verschillende afdelingen, et cetera. Het sturen op dit scenario zal een strakke regievoering vereisen. De in 2020 geformuleerde schoolstructuur (zie paragraaf 9) heeft daarvoor een goede basis gelegd. In de periode 2022 en verder zal de school verder stabiliseren en toewerken naar een positief exploitatieresultaat.

Paragraaf 42 Geldelijke bijdragen waaronder de ouderbijdrage

Het Farelcollege heeft de afgelopen jaren de vrijwillige ouderbijdrage gehandhaafd op € 75. In de afgelopen planperiode is onderstaande tabel opgenomen in de schoolgids. In het afgelopen schooljaar heeft 76% van de ouders de vrijwillige bijdrage betaald.

Buitenroosteractiviteiten	€	10,00
WA verzekering ongevallen	€	4,00
ELO, ouder- en leerlingen- en leerlingenportaal	€	25,00
Openleercentrum	€	15,00
Dagopeningen/vieringen	€	6,00
Reproductiekosten	€	15,00
	€	75,00

Uiteraard voorziet de school leerlingen van leerboeken, werkboeken, tabellenboeken, examenbundels en door de school zelf ontwikkeld lesmateriaal. Ook de kosten van licenties voor digitale leermiddelen zijn voor de school.

Atlassen, woordenboeken, rekenmachines, agenda's, iPads, laptops, tekendoos, sportkleding, schriften, multomappen, pennen en dergelijke vallen hier niet onder en zijn voor rekening van de ouders/verzorgers. Verder betalen ouders een bijdrage voor deelname van hun kind aan specifieke niet verplichte onderwijsactiviteiten zoals tweetalig onderwijs, LO2 en BSM en excursies. Overigens is er een voorziening voor wie dat niet kan betalen. Ook de kluisjesbijdrage is verplicht.

Het Farelcollege gelooft in inclusiviteit: elk kind heeft er recht op om mee te doen met alle activiteiten en voorzieningen. Om die reden hebben we een solidariteitsfonds. Om minder daadkrachtige ouders tegemoet te komen, vragen we ouders die wat kunnen missen om een kleine bijdrage van € 5 aan dit fonds. Ouders die de ouderbijdrage aantoonbaar niet kunnen opbrengen, kunnen aanspraak maken op de gelden uit het solidariteitsfonds. In het afgelopen schooljaar heeft meer dan de helft van de ouders bijgedragen aan het fonds.

Paragraaf 43 Sponsorbeleid

Het Farelcollege verwerft niet structureel via sponsoring en advertenties aanvullende financiering. Wanneer toch incidenteel extra inkomsten worden verkregen, zullen deze worden ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, de organisatie of de leef- en werkomstandigheden op school. Hierbij hanteren wij de gedragsregels, zoals vastgelegd in het sponsorconvenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring". Het convenant is te vinden op de site van de rijksoverheid.

Paragraaf 44 ICT en leermiddelen

Het Farelcollege heeft een naam hoog te houden op het punt van ICT. Als een van de eerste scholen in Nederland is hier beseft hoe belangrijk ICT is voor de ontwikkeling van onze wereldeconomie en is de conclusie getrokken dat dit consequenties voor het onderwijs moest hebben. Leerlingen volgden met behulp van een iPad het onderwijs. Er was een krachtig ICT-beleidsplan.

In de afgelopen planperiode is om allerlei redenen te weinig geïnvesteerd in ICT, zowel op het punt van het materiaal als op het punt van de beleidsontwikkeling. Dat heeft tot gevolg dat de voorsprong van onze school is veranderd in een achterstand. Veel hardware is verouderd. De systemen die we gebruiken (zoals SOM, Foleta en Zermelo) bieden talloze mogelijkheden die we nu niet of onvoldoende benutten. Om mee te komen zal op dit punt een ontwikkelingsslag nodig zijn, zowel om het onderwijs up-to-date te houden als om te zorgen voor adequate stuurinformatie. Het streven moet blijven, dat docenten beschikken over de meest moderne onderwijstools en didactisch zo geschoold zijn, dat ze daar het uiterste uit kunnen halen voor onze leerlingen. In de afgelopen planperiode is veel gedaan aan deskundigheidsbevordering op het gebied van ICT. In de snel ontwikkelende wereld van de automatisering veroudert deskundigheid echter snel.

Voor personeel zal in 2021 de materiële achterstand ingelopen zijn. De investering in Prowise-borden en laptops zal resulteren in een goede werkplek voor een ieder. Over de te gebruiken hardware door leerlingen bestaat echter nog onduidelijkheid. Moeten we kiezen voor een uniform systeem? Gaan we over op Bring Your Own Device (BYOD)? Daarover zijn discussies gaande.

Alles bij elkaar zal in de komende planperiode moeten worden gewerkt aan een nieuw beleidsplan ICT. Wat is precies de stand van zaken? Wat eist het onderwijs van ons, hoe doen we onze leerlingen en de gekozen koers recht? Wat betekent dit voor gebruik van materialen? Wat heeft dit voor consequenties op het terrein van voortgaande scholing en training?

De schoolleiding zal het initiatief nemen voor dit beleidsplan en daar gebruikers (ook de leerlingen) bij betrekken. Het Farelcollege moet zich terugvechten naar de kopgroep. Dat is de ambitie voor de komende planperiode.

Paragraaf 45 AVG en privacy

Het onderwijsveld is in toenemende mate afhankelijk van informatie en (meestal geautomatiseerde) informatievoorzieningen. Ook neemt de hoeveelheid informatie toe door ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ICT. Deze afhankelijkheid van ICT en gegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee. Het Farelcollege vindt het van belang om adequate maatregelen te nemen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (IBP) en volgt daarin het beleid van CVO. Dit om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

Hierbij worden door CVO vijf vuistregels gehanteerd. Kort samengevat:

1. Doelbepaling en doelbinding: persoonsgegevens worden alleen gebruikt voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
2. Grondslag: verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op een van de wettelijke grondslagen: toestemming, overeenkomst, de wet, publiekrechtelijke taak, vitaal belang van de betrokkene, of gerechtvaardigd belang.
3. Dataminimalisatie: bij de verwerking van persoonsgegevens blijft de hoeveelheid en het soort gegevens beperkt: het type persoonsgegevens moet redelijkerwijs nodig zijn om het doel te bereiken.
4. Transparantie: CVO en de betrokken scholengroepen leggen aan betrokkenen (leerlingen, hun ouders, medewerkers en bezoekers) op transparante wijze verantwoording af over het gebruik van hun persoonsgegevens.
5. Data-integriteit: er zijn maatregelen getroffen om te waarborgen dat de te verwerken persoonsgegevens juist en actueel zijn.

Het Farelcollege doet er alles aan om in deze lijn de privacywetgeving uit te voeren en te handhaven. Op onze school is een AVG-coördinator aangesteld die dit bewaakt.

Paragraaf 46 Duurzaamheid

De keuze voor een waardenrijke school (zie paragraaf 14) waarin ook duurzaamheid een prominente rol speelt, moet gevolgen hebben. Op het niveau van de scholengroep CVO Regio Zuid is duurzaamheid op de agenda gezet met gespreksthema's als groene daken, zonnepanelen, waterpomp op school, de gezonde school en het verder zichtbaar maken van het feit dat we een fairtrade school zijn. Het Farelcollege kan daarin niet achterblijven. Wat doen we met energie? Wat doen we met onze afvalstromen? Wat doen we met het bewust maken van onze leerlingen op dit punt? Hoe geven wij het goede voorbeeld? In Ridderkerk zijn enkele basisscholen begonnen met een Tiny Forest, in samenwerking met de gemeente. Misschien ligt daar ook voor onze school een mogelijkheid.

De schoolleiding zal hierin het voortouw nemen. Het jubileumjaar 2021 wordt aan gegrepen als het juiste moment voor het lanceren van het actieplan: *Farelcollege duurzaam: een nieuwe eeuw erbij!*

Paragraaf 47 Huisvesting

Het Farelcollege is gehuisvest rond een schoolplein. Naast het mavo-gebouw dat uit 2014 dateert, staat het gebouw van de afdelingen vmbo en lyceum. In de afgelopen planperiode is er veel in de gebouwen geïnvesteerd. Het schoolplein is opgeknapt, de tuin rondom de school is aangepakt, de entree van het vmbo, de lyceum entree en de binnenkant van de gebouwen hebben meer dan het reguliere onderhoud ondergaan. Dit heeft nog een uitloop in 2021. Daarmee is eind 2021 de huisvesting op orde. Er zijn dan uiteraard nog de reguliere opknopwerkzaamheden en de werkzaamheden in het kader van het meerjarig onderhoudsplan (MJOP), maar er zijn geen grote zaken meer.

In 2017 heeft de afdeling huisvesting van CVO een schouw van het gebouw uitgevoerd. Op basis daarvan is een MJOP opgesteld. De jaarlijkse dotatie is op grond daarvan destijds vastgesteld op €92.500. In 2019 is het MJOP vernieuwd en is de jaarlijkse dotatie opgehoogd naar €150.000.

Er is geen risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). De afdeling huisvesting van CVO heeft dit als prioriteit op de uitvoeringagenda staan. Midden 2021 zal de RI&E gereed zijn.

Paragraaf 48 PR en werving

Het Farelcollege kent een wervingscommissie die zorg draagt voor het bedenken en uitvoeren van de werving van nieuwe leerlingen. In deze commissie zijn de drie afdelingen vertegenwoordigd door de teamleider onderbouw. Ook de rector maakt deel uit van de commissie.

Als gevolg van het teruglopend leerlingenaantal staat een behoorlijke druk op het PR en wervingsbeleid. Afgesproken is dat eerst de koers van het Farelcollege (zoals beschreven in dit schoolplan) zal worden uitgewerkt zodat we dat in de aanloop naar het schooljaar 2022-2023 *full swing* kunnen uitdragen. Dat biedt de tijd om het interne draagvlak te optimaliseren en voorkomt ad-hoc-beleid.

Tot het moment dat het op die manier kan, zal de wervingscommissie dus leerlingen werven op basis van de bestaande positionering. Zodra dat mogelijk is, zal uiteraard de gekozen koers daarin worden ingevlochten.

Paragraaf 49 Communicatie met interne stakeholders

De schoolleiding (rector en conrectoren) komt wekelijks bijeen en bespreekt dan het beleid van de school en de voortgang daarvan. Informatie hierover wordt door de conrectoren gegeven in de eigen afdeling, in eerste instantie aan de teamleiders. Daarnaast is er het weekbericht, een wekelijks informatiebulletin via e-mail waarin elke Farel-medewerker informatie kan geven aan collega's. In elk geval gebruikt de schoolleiding dit ook structureel als middel om schriftelijke informatie aan alle medewerkers te verspreiden. Deze wordt vervolgens op het intranet opgeslagen zodat het ook weer terug te vinden is.

Het Farelcollege werkt zoals hiervoor beschreven in teams. Deze teams komen stelselmatig en regelmatig bij elkaar onder leiding van de teamleider. In deze overleggen wordt met name gesproken over het onderwijs aan de leerlingen waarover het betreffende team gaat, maar ook andere zaken komen aan de orde. Op dezelfde wijze komen ook de vakgroepen regelmatig bij elkaar en spreken dan vooral over het onderwijs dat door de leden van de betreffende vakgroep wordt verzorgd.

Ouders en leerlingen worden per email op de hoogte gehouden van voor hen relevante informatie. Dit gebeurt regelmatig in de vorm van schoolbrede nieuwsbrieven, maar in het algemeen door middel van mails gericht op een bepaalde doelgroep, bijvoorbeeld een bepaalde jaarlaag (zie verder ook paragraaf 29 en 30).

Paragraaf 50 Communicatie met externe belanghebbenden

Op diverse plaatsen eerder in dit schoolplan is reeds gesproken over de relaties die wij als school hebben. We hechten als school grote waarde aan deze relaties en zullen ook in de komende planperiode er alles aan doen om ze te onderhouden en er in te investeren. Hier verwijzen we naar enkele voorbeelden die eerder in dit schoolplan aan de orde kwamen.

- Contacten met PO (zie bijvoorbeeld paragraaf 14).
- Contacten met HO (zie bijvoorbeeld paragraaf 14 en 37).
- Contacten met de gemeente Ridderkerk (zie bijvoorbeeld paragraaf 22).
- Contacten met bedrijfsleven (zie bijvoorbeeld paragraaf 22).
- Contacten met culturele en andere instellingen in de nabije omgeving (zie bijvoorbeeld paragraaf 22).

Tot slot geven we hier nog een paar concrete voorbeelden die nog niet eerder aan de orde kwamen om te schetsen hoe we als school gestalte geven aan samenwerking en communicatie met externe stakeholders.

Met toeleverende basisscholen werken via een warme overdracht en in een netwerk samen door informatie uit te wisselen over leerlingen, om zodoende een doorgaande lijn in het onderwijs en de sociaal-emotionele ontwikkeling te realiseren.

Vanuit onze samenwerking met het primair onderwijs kunnen leerlingen in de tweede helft van groep 8 al het talentenprogramma volgen

Er is ons een subsidie toegekend om de doorstroom vmbo-mbo voor leerlingen te versoepelen. Er wordt samengewerkt met het Albeda College op het gebied van onderwijsaanbod. We ontwikkelen samen met het Albeda College een doorlopende leerlijn voor basis - en kaderleerlingen naar niveau 2 en niveau 3 en willen een aanbod hiervoor binnen ons vmbo en het Albeda College ontwikkelen.

Hoofdstuk 9 Actieplan

Paragraaf 51 Wat gaan we nu doen?

De komende planperiode staat er veel te doen op het punt van de uitwerking en vormgeving van de koers die in dit schoolplan wordt beschreven. Grofweg laat zich deze periode van vier jaar indelen in vijf deelperiodes, die de volgende kenmerken zullen kunnen vertonen:

- Januari 2021 tot oktober 2021: eerste uitwerking van de koerstema's (zie paragraaf 14) zodanig dat werving van leerlingen voor het schooljaar 2022-2023 gestalte gegeven kan worden. De koers is naar alle kanten doordacht; het resultaat van dat proces wordt door het volledige team gesteund; de schoolleiding is klaar om dat binnen en buiten de school te verwoorden en uit te dragen.
- November 2021 tot juli 2022: vormgeving van het onderwijs op basis van de koerstema's, zodanig dat dit in het schooljaar 2022-2023 kan worden uitgevoerd. In alle afdelingen en bij alle vakken worden de koerstema's zichtbaar, bestaande onderwijselementen worden in de sleutel van de koerstema's gezet (al dan niet getransformeerd), sommige bestaande onderwijselementen worden verlaten.
- Augustus 2022 tot juli 2023: uitvoering van het onderwijs op basis van de uitgezette koers. De school heeft een nieuwe tint, het voltallige team draagt dit uit en maakt het dagelijks zichtbaar. Er gaat regelmatig iets verkeerd wat aanleiding is tot evalueren en daarna verder leren, verder ontwikkelen, verder uitwerken.
- Augustus 2023 tot juli 2024: voor het tweede schooljaar wordt de uitgezette koers vormgegeven. De school heeft een nieuwe aantrekkingskracht, het team is in toenemende mate trots op de gezamenlijke prestatie, er komen mensen van buiten kijken. Er gaat nog steeds wel eens iets mis, maar minder dan in het eerste jaar. De teams werken als professionele leergemeenschappen op basis van een eigen PDCA-cyclus.
- Augustus 2024 tot december 2024: na twee volledige schooljaren wordt de balans opgemaakt. Dit evaluatieproces vormt de opmaat van het schrijven van het schoolplan 2025-2028.

Het boven geschetste is te zien als een veranderkundig en projectmatig programma: zo bouw je aan een nieuwe school. Hieronder geven we de hoofdacties nogmaals weer en formuleren bij elk een zichtbaar resultaat.

Identiteit

Uit paragraaf 6: in de komende planperiode zal de schoolleiding een of meerdere bijeenkomsten beleggen, al dan niet met externe hulp, om het thema van de identiteit te bespreken en daarin een gezamenlijke lijn als school te formuleren.

Resultaat: het Farelcollege heeft de eigen identiteit van de school zo omschreven en vorm gegeven, dat leerlingen en medewerkers in overgrote meerderheid aangeven zich als mens gerespecteerd en gewaardeerd te voelen.

Structuur

Uit paragraaf 9: in alle beleidsaspecten is aandacht voor het Farelcollege als één geheel onder de koepel van CVO Regio Zuid.

Resultaat: in 2022 zijn op alle beleidsterreinen (onderwijs, kwaliteitszorg, financiën, personeel, enzovoort) concrete voorbeelden te geven van schoolbrede samenwerking en van bijdragen aan en profiteren van het onderdeel uitmaken van een onderwijsgroep.

Thuiswerkvrije school

Uit paragraaf 14: de vormgeving van de thuiswerkvrije school zal verschillend zijn in de onderdelen van het Farelcollege. Het zal er voor een brugklasser anders uitzien dan voor een leerling van de examenklas. Die vormgeving nemen we in de komende periode ter hand zodat we met ingang van het schooljaar 2022-2023 kunnen starten.

Resultaat: aan het eind van de komende planperiode is in elke afdeling en in elk leerjaar zichtbaar hoe leerlingen in het dagelijkse primaire proces eigenaar zijn van hun opleiding. De tijd op school wordt optimaal benut.

Competenties

Uit paragraaf 14: in de komende periode zullen we dit per gekozen competentie uitwerken: ontwikkelingslijnen, rubrics, etcetera. Deze uitwerking zal ook moeten landen in de vakwerkplannen. We gaan er van uit dat we reeds in het schooljaar 2021-2022 voor een deel kunnen starten en dat we in het schooljaar daarna dit koerstema voor de gehele school hebben uitgewerkt.

Resultaat: uiterlijk in 2023 ontvangen alle leerlingen bij hun diploma-uitreiking naast dat diploma een gepersonaliseerd competenties-certificaat.

Waardenrijke school

Uit paragraaf 14: wij denken dit koerstema goed te kunnen uitwerken in de komende periode want het sluit aan bij heel veel dingen die we al doen. Dat betekent dat in het schooljaar 2021-2022 al veel zichtbaar zal worden en dat we in het schooljaar daarna dit koerstema voor de gehele school hebben uitgewerkt. Of we dan ook het predicaat Unesco-school willen verwerven, kan dan onderzocht worden.

Resultaat: uiterlijk in het schooljaar 2022-2023 kunnen voor elke afdeling en voor elk leerjaar voorbeelden uit het onderwijsprogramma worden gegeven van de vormgeving van de vier basisthema's van de Unesco-school.

Basis op orde

Uit paragraaf 14: om te werken aan de basis op orde vormen we een Taskforce met een schoolleider en een docent uit elke afdeling. Inbreng van OOP, ouders en leerlingen is essentieel. Deze Taskforce komt zo vaak als nodig is samen, stelt de agenda op van de basis op orde en ziet toe op de uitvoering daarvan.

Resultaat: desgevraagd geeft de overgrote meerderheid van het personeel aan dat de basis op orde is. Zolang dit niet het geval is, zijn er afspraken over de resterende verbeterpunten. De Taskforce wordt niet opgeheven voordat dit resultaat is gerealiseerd.

Vakgroepen

Uit paragraaf 15: het Farelcollege streeft er naar om schoolbrede vakgroepen te hebben. Binnen zo'n vakgroep kan uiteraard op thema's worden samengewerkt in deelgroepjes, maar de vakgroep is als geheel verantwoordelijk.

Resultaat: uiterlijk in het schooljaar 2022-2023 heeft het Farelcollege voor alle vakken een schoolbrede vakgroep met een schoolbreed vakwerkplan.

Schooljaarplan

Uit paragraaf 15: het schooljaarplan 2021-2022 zal in het tweede kwartaal van 2021 gereed zijn.

Resultaat: schooljaarplan 2021-2022.

Kwaliteitsbeleid

Uit paragraaf 26: in de komende planperiode zal de uitgezette koers gestalte moeten krijgen, zoveel is duidelijk. Dit heeft ook consequenties voor het kwaliteitsbeleid. Zoals in de voorgaande paragraaf reeds is aangegeven zal het Farelcollege de kwaliteitszorg in de komende planperiode gaan systematiseren en meer cyclisch gaan maken.

Resultaat: uiterlijk in het schooljaar 2022-2023 werkt het Farelcollege cyclisch en systematisch aan kwaliteitszorg aan de hand van een kwaliteitskalender.

Farel-les

Uit paragraaf 26: in 2021 zal dit worden uitgewerkt naar een Farel-les: waar moet – gezien de identiteit en de koers van de school – een les normaal gesproken aan voldoen. Het is goed denkbaar om deze Farel-les te gebruiken als een toetssteen. Middels lesbezoeken kan gekeken worden hoe dat in de praktijk wordt ingevuld.

Resultaat: in het schooljaar 2021-2022 worden lesbezoeken gedaan en nabesproken aan de hand van de Farel-les.

Eigenaarschap docenten

Uit paragraaf 35: verder zal in de komende planperiode het eigenaarschap van de docent aandacht krijgen. In dat kader stellen we een professioneel statuut op waardoor zichtbaar wordt hoe en waar docenten invloed hebben en daadwerkelijk uitoefenen op het onderwijskundig beleid van de school.

Resultaat: uiterlijk in het schooljaar 2022-2023 is er een professioneel statuut en nieuw taakbeleid, waardoor professionals eigenaarschap tonen: ze maken afspraken met hun leidinggevende over eigen invulling van hun werktijd.

Scholingsplan

Uit paragraaf 35: Het Farelcollege doet veel aan scholing, maar een scholingsplan ontbreekt. Dat betekent dat momenteel niet op systematische wijze wordt gewerkt aan de inzet van de beschikbare middelen voor deskundigheidsbevordering. In de komende planperiode zal dit opgepakt moeten worden. Daarbij zou het goed zijn dat de schoolleiding het voortouw neemt maar dit doet in samenspraak met het team, bijvoorbeeld op basis van het hierboven genoemde professioneel statuut.

Resultaat: Uiterlijk aan het einde van het kalenderjaar 2021 is er een eerste aanzet voor een scholingsplan, dat in de verdere planperiode kan worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Financiën op orde

Uit paragraaf 40: in de komende planperiode zullen we vooral inzetten op het optimaliseren van de financiële beleidscyclus, waarbij door regelmatig terugkerende gesprekken (4-maandsrapportage, 8-maandsrapportage, begroting, jaarrekening) de voortgang gevolgd wordt. Dat zal nodig zijn om de bezuinigingsdoelstelling te halen.

Resultaat: in het laatste jaar van de komende planperiode maakt het Farelcollege een begroting op nul.

ICT

Uit paragraaf 44: de schoolleiding zal het initiatief nemen voor dit beleidsplan en daar gebruikers (ook de leerlingen bij betrekken). Het Farelcollege moet zich terugvechten naar de kopgroep.

Resultaat: in het schooljaar 2021-2022 ligt er een nieuw ICT-beleidsplan dat de basis vormt voor blended learning in alle klassen en leerjaren.

Duurzaamheid

Uit paragraaf 46: de schoolleiding zal hierin het voortouw nemen. Het jubileumjaar 2021 wordt aangegrepen als het juiste moment voor het lanceren van het actieplan: *Farelcollege duurzaam: een nieuwe eeuw erbij!*

Resultaat: in 2021 wordt het actieplan gemaakt en in gebruik genomen. Dat resulteert in 2022 in de plaatsing van een bijenstal op het dak van onze school.

Werving leerlingen

Uit paragraaf 48: op basis van de uitgewerkte koers (zoals beschreven in dit schoolplan) gaan we deze in de aanloop naar het schooljaar 2022-2023 *full swing* uitdragen.

Resultaat: op de Open Dag in 2022 ligt het Farelcollege ook voor nieuwe ouders en leerlingen op koers.